

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2012 – 2013

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vanda Nováková

**Program Mládež v akci a jeho role v neformálním
vzdělávání v ČR**

Praha 2013

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Jiří Vronský

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED STUDIES

2012 – 2013

BACHELOR THESIS

Vanda Nováková

**Youth in Action programme and his role in non-formal
education in Czech Republic**

Prague 2013

The Bachelor Thesis Work Supervizor: PhDr. Jiří Vronský

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne.....

Jméno autorky.....

Poděkování

Chtěla bych poděkovat PhDr. Jiřímu Vronskému za vedení bakalářské práce a Mgr. Monice Novosádové za cenné rady a poskytnutí materiálů k dané problematice.

Anotace

Cílem této bakalářské práce je definovat roli programu Mládež v akci v neformálním vzdělávání na úrovni České republiky a upozornit na jeho význam v otázce rozvíjení kompetencí účastníků tohoto programu. Teoretická část práce se zabývá neformálním vzděláváním v kontextu celoživotního učení, dotýká se kompetencí jedince a uznávání výsledků neformálního vzdělávání. Velká pozornost je dále věnována samotnému programu Mládež v akci, jeho cílům a roli v České republice. Praktická část se formou dotazníkového šetření zaměřuje na dopad školících aktivit programu Mládež v akci na jeho účastníky.

Klíčové pojmy

Celoživotní učení, Česká národní agentura Mládež, Evropská unie, Evropská komise, klíčové kompetence, kompetence, neformální vzdělávání, program Mládež v akci, školící aktivity, uznávání neformálního vzdělávání.

Annotation

The aim of this thesis is to define the role of education program of the European Commission Youth in Action in non-formal education in the Czech republic and identify his importance in development of competencies. The theoretical part of the thesis deal with the non-formal education in the context of lifelong learning, it affects individual competences and validation of non-formal education. Attention is also devoted to the Youth in Action programme, his objectives and role in Czech republic. The practical part through the questionnaire investigation focuses on the impact of training activities of the Youth in Action programme on his participants.

Key words

Competences, Czech national agency Youth, European Union, European Commission, Key competences, Non-formal Education, Lifelong Learning, Youth in Action programme, Training activities, Validation of Non-formal Education.

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 TEORETICKÁ ČÁST	10
1.1 Celoživotní učení.....	10
1.1.1 Vymezení pojmu.....	10
1.1.2 Vybrané strategické dokumenty.....	12
1.2 Neformální vzdělávání v ČR	14
1.2.1 Koncepce neformálního vzdělávání.....	14
1.2.1.1 Vybrané strategické dokumenty Evropské unie	17
1.2.1.2 Vybrané strategické dokumenty v ČR.....	18
1.2.2 Kompetence v neformálním vzdělávání.....	19
1.2.2.1 Klíčové kompetence	19
1.2.3 Uznávání neformálního vzdělávání.....	21
1.2.3.1 Youthpass	22
1.3 Program Mládež v akci.....	23
1.3.1 O programu Mládež v akci.....	23
1.3.1.1 Realizátoři programu Mládež v akci.....	23
1.3.1.2 Cíle Programu.....	25
1.3.1.3 Struktura Programu	25
1.3.1.4 Školící aktivity	28
1.3.2 Česká národní agentura Mládež.....	29
1.3.3 Pozice a role programu Mládež v akci v České republice.....	29
1.3.4 Budoucnost programu	31
2 PRAKTICKÁ ČÁST.....	32
2.1 Metodologie.....	32
2.1.1 Výzkumný vzorek	32
2.1.2 Výzkumné hypotézy	33
2.2 Výsledky výzkumu	33
2.2.1 Interpretace výsledků	44
2.2.1.1 Výzkumné otázky.....	44
ZÁVĚR.....	47
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	49
SEZNAM PŘÍLOH.....	52

ÚVOD

Vzdělávání je jedním z hlavních směrů ve vývoji jakéhokoliv demokratického státu. Z toho vychází, že úroveň a kvalita vzdělávání vytváří jeho budoucnost. To, co jsme se naučili ve formálním vzdělávacím systému je pouze jedna část potřebných znalostí a dovedností pro běžný život. Neformální vzdělávání společně s informálním učením nám poskytuje rozvoj doplňující druhé části – rozvoj kompetencí, hodnot a postojů. Téma neformální vzdělávání v konceptu celoživotního učení je tedy velmi aktuální. Zvláště mladí lidé se účastní širokého spektra vzdělávacích činností mimo hlavní proud vzdělávání a odborné přípravy. Vzdělávací program Evropské unie Mládež v akci je pro ně jednou z možností, jak se rozvíjet mimo školská zařízení.

Impulesem k volbě tématu se primárně stala osobní participace na rozvoji pracovní skupiny Neformální vzdělávání při České národní agentuře Mládež a podílení se na tomto evropském vzdělávacím programu, považovaného za největší program zaměřený na rozvoj neformálního vzdělání pro mladé lidi v Evropské unii i mimo ni. Programu se v České republice nedostává takové pozornosti jako například projektům financovaných z Evropského sociálního fondu nebo Programům celoživotního učení (Erasmus, Comenius, atd.). Ráda bych proto touto prací přispěla k informovanosti o existenci a možnostech programu, jakožto i o neformálním vzdělávání v obecné rovině. K tématu bohužel neexistuje dostatek komplexních knižních materiálů. Čerpala jsem proto převážně z internetových publikací, anglicky psaných odborných textů, legislativních opatření Evropské unie a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Hlavním cílem bakalářské práce je definovat roli programu Mládež v akci v neformálním vzdělávání na úrovni České republiky a upozornit na jeho význam v otázce rozvíjení kompetencí účastníků tohoto programu. Dílčím cílem této práce je zasadit neformální vzdělávání do konceptu celoživotního učení, objasnit samotný pojem neformální vzdělávání, vyzdvihnout jeho hlavní zásady a principy. Představení

programu Mládež v akci s jeho hlavními cíli a strukturou je dalším dílčím cílem této práce.

Výzkumné otázky:

1. Podporují školící aktivity programu Mládež v akci rozvoj účastníku v oblasti neformálního vzdělávání?
2. Vedou školící aktivity programu Mládež v akci k osobnímu rozvoji účastníků?
3. Má účast na školící aktivitě programu Mládež v akci vliv na praxi účastníků v oblasti práce s mládeží?
4. Jsou účastníci školících aktivit programu Mládež v akci dostatečně informovaní o využitelnosti Youthpassu (Pasu mládeže)?

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. První část práce se zaměřuje na vymezení hlavních pojmů. První kapitola s názvem „Celoživotní učení“ zasadí neformální vzdělání do konceptu celoživotního učení, vymezí základní rozdíly mezi formálním vzděláváním, neformálním vzděláváním a informálním učení. Druhá kapitola s názvem „Neformální vzdělávání“ definuje samotný koncept neformálního vzdělávání a jeho legislativní ukotvení. Dále se širěji věnuje kompetencím a uznáváním neformálního vzdělávání. Třetí kapitola s názvem „Program Mládež v akci“ věnuje pozornost hlavním zásadám a cílům programu Mládež v akci, jakožto i jeho struktuře a pozici na poli neformálního vzdělávání v České republice. Praktická část práce se zaměřuje na samotné účastníky programu Mládež v akci. Sleduje subjektivní rozvoj kompetencí vybraných účastníků školení pořádaných v rámci programu Mládež v akci. Zároveň představuje využití Youthpassu jako nástroje k uznávání neformálního vzdělávání programu Mládež v akci.

Je relevantní uvést, že na neformální vzdělávání existuje více pohledů. Tato bakalářská práce nahlíží na neformální vzdělávání z pozice programu Mládež v akci a drží se programových zvyklostí v terminologii, zásadách a principech.

1 TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Celoživotní učení

1.1.1 Vymezení pojmu

Celoživotní učení ztělesňuje propojený celek veškerého učení v průběhu celého života. Jedná se o neoddělitelnou součást komplexního vývoje člověka.

Dle Evropské komise (1996, [online]), je celoživotní učení rozvoj lidského potenciálu prostřednictvím průběžného podpůrného procesu, který stimuluje a povzbuzuje jednotlivce získat všechny znalosti, hodnoty, dovednosti a porozumění, které budou vyžadovány po celou dobu jejich života.

Pedagogický slovník (Průcha, Walterová, Mareš, 2003, s. 28) prezentuje celoživotní učení jako nový pohled na vzdělávání, které by mělo být dostupné všem občanům v jakémkoliv věku v souladu s jejich potřebami a zájmy. Hlavní idea je zakotvena v „*dlouhodobé perspektivě, ve směru k učící se společnosti*“, jak vykládá slovník. Nejde o prodlužování povinné školní docházky, ale o zpřístupnění vzdělání všem vrstvám obyvatelstva s cílem vybudovat vzdělanou společnost.

Celoživotní vzdělávání zastřešuje:

- **Formální vzdělávání**

Dle Strategie celoživotního učení ČR (2007) je realizováno zpravidla v systémových vzdělávacích institucích (školách a školských zařízeních). Toto vzdělávání je upraveno určitými právními předpisy (např. školským zákonem), má určitou a pevně danou formu, obsah i rozsah. Výsledkem této formy vzdělávání je určité osvědčení (vysvědčení, diplom, apod.).

Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (2010, [online]) považuje formální vzdělávání za vždy organizované s vytýčeným cílem studia. Z hlediska učícího se jde o záměrný proces. Podmínkami formálního vzdělávání je učení se na základě programu instrukcí ve vzdělávací instituci, které je obecně uznané přiznáním kvalifikace nebo certifikátu.

Pedagogický slovník definuje formální vzdělávání jako „Vzdělávání, které se realizuje ve vzdělávacích institucích (školách), jehož funkce, cíle, obsah, prostředky a způsoby hodnocení jsou definovány a legislativně vymezené. Reflektuje politické, ekonomické, sociální a kulturní potřeby společnosti a vzdělávací tradici. Probíhá ve stanoveném čase a formách. Zahrnuje navazující vzdělávací stupně a typy, které jsou určeny celé populaci nebo určitým skupinám populace.“ (Průcha, Walterová, Mareš, 2003, s. 65)

- **Neformální vzdělávání**

Dle Strategie celoživotního učení ČR (2007) je pro neformální vzdělávání typické, že probíhá mimo vzdělávací instituce. Neformální vzdělávání většinou nezapadá do osnov povinné školní docházky a vzdělání probíhá jinými metodami. Důležitou roli v neformálním vzdělávání hraje dobrovolnost a vzdělávání založené na vlastním prožitku. Člověk de facto přebírá odpovědnost za své vlastní vzdělávání a sám se aktivně zapojuje do procesu vzdělávání.

Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (2010, [online]) shrnuje, že kolem neformálního vzdělávání je nejmenší konsenzus, protože k němu existuje mnoho teoretických i praktických náhledů. Obecně zařazuje neformální vzdělávání mezi formální a informální, jako prostředek, který vyplňuje prostor mezi nimi.

Pedagogický slovník vykládá neformální vzdělávání jako „organizované vzdělávání mimo formální vzdělávací systém. Poskytuje vzdělání pro dospělé i mládež s různým obsahovým zaměřením a s různými nároky na učení studujících subjektů. Je organizováno různými institucemi.“ (Průcha, Walterová, Mareš, 2003, s. 136)

- **Informální učení**

Dle Strategie celoživotního učení ČR (2007) se jedná o mimoděčné, neorganizované získávání znalostí a dovedností z každodenních životních situací, děním v domácnosti nebo v práci. Významným činitelem tohoto učení je rodina a její ovlivňování.

Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (2010, [online]) definuje tento typ učení se jako neorganizovaný, bez určeného cíle, procesu a podmínek vzdělávání. Výstupy učení nejsou měřeny ani měřitelné, pro učící se nezáměrné a pro každého jedince individuální. Několik autorů o něm pojednává jako o učení se přes zkušenost, respektive jako o zkušenosti samotné.

Podle Pedagogického slovníku je pojem informální učení „*Celoživotní proces získávání vědomostí, osvojování dovedností a postojů z každodenních zkušeností, z prostředí a kontaktů s jinými lidmi. Probíhá v rodině, mezi vrstevníky, v práci, ve volném čase, při cestování, čtení knih a časopisů, při poslechu rozhlasu, sledování televize, při návštěvě výstav, divadel a kin. Je neorganizované, nystematické a institucionálně nekoordinované. Je součástí celoživotního vzdělávání lidí, včetně těch, kteří dosáhli vysokého stupně formálního vzdělávání.*“ (Průcha, Walterová, Mareš, 2003, s. 84)

1.1.2 Vybrané strategické dokumenty

- Dokument „Learning to be“ (Učit se být), vydaný Unescem v roce 1972,
- Recommendation on the Development of Adult Education (Doporučení pro další rozvoj vzdělávání dospělých), vydaný Unescem v roce 1976,
- Recommendation on Adult Education (Doporučení pro politiku vzdělávání dospělých), vydané Evropskou radou v roce 1982,
- „Learning: The Treasure Within (Učení: dosažitelný poklad), tzv. „Doloresova zpráva“, vydaná Unescem v roce 1996,
- European Commission White Paper on Education and Training (Bílá kniha o vzdělání), vydaná Evropskou unií v roce 1996,
- A memorandum on lifelong learning (Memorandum o celoživotním učení), vydané Evropskou komisí v roce 2000,
- The Lisbon Strategy (Lisabonská strategie), vydaná Evropskou komisí v roce 2000,
- The Copenhagen Declaration (Kodaňská deklarace), vydaná Evropskou komisí v roce 2002,

- Strategie celoživotního učení, vydaná Vládou České republiky v roce 2007,
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR, vydaný Vládou České republiky v roce 2007, (Palán, 2002, s. 121)
- Připravovaná Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, v jednání.

Tabulka 1: Rozdíly mezi formálním, neformálním a informálním učním

ROZDÍLY MEZI FORMÁLNÍM, NEFORMÁLNÍM A INFORMÁLNÍM UČENÍM			
Jedná se o tři vzájemně se doplňující složky celoživotního vzdělávání. Všechny tři formy učení jsou důležité pro dlouhodobý vzdělávací proces každého člověka, neměly by si nikdy konkurovat, ale naopak se vzájemně doplňovat. Hranice mezi jednotlivými "kolonkami" nejsou ve skutečnosti jasně ohraničené, vzájemně se prolínají a ovlivňují.			
	FORMÁLNÍ	NEFORMÁLNÍ	INFORMÁLNÍ
CÍL	jasně definovaný	jasně definovaný, přizpůsobovaný potřebám účastníků a spoluvytvářený s nimi	ne
PLÁN	jasné, postupné kroky	postupné kroky, techniky a metody je možné měnit; kroky se stanovují podle znalostí a schopností účastníků	ne
PROCES	je důležitý, fixní	důležitý, flexibilní	ne
PROSTOR	fixní	daný, ale variabilní	všude
UČENÍ	vědomé	(ne)vědomé, intuitivní	nevědomé
TYP UČENÍ	informace, vědomosti	kompetence	cokoli
CHYBY	trestané - klasifikace	povolené, jsou hodnoceny kladně a dá se z nich hodně výtěžit	učíme se prostřednictvím chyb - nejen u dětí "čím víc tím líp"
ZAMĚŘENO NA PRÁCI S	jedincem, znalosti	jedincem i skupinou, znalosti, dovednosti i emoce a postoje	seberozvoj, buď znalosti, dovednosti neb postoje
VÝSLEDKY	stejně – všichni by se měli naučit to samé	podobné - téma může být stejné, co se účastník naučí se může lišit	různé
ODPOVĚDNOST za VÝSLEDKY	vzdělavatel	účastník, skupina i vzdělavatel	jedinec
SKUPINA - ROLE	má vliv, ale není tak důležitá	velmi důležitá, podporuje proces učení	když je, hraje roli
SKUPINA - VĚK	vrstevnické	mezigenerační	mezigenerační
SKUPINA - INTERAKCE	soutěživost	spolupráce	podle kontextu
ÚČAST	povinná	dobrovolná	automatická
VEDOUcí AKTIVITY	direktivní, daný	nedirektivní podpora, partnerství, vedoucí se může měnit	není
OHODNOCENÍ, UZNÁNÍ, KREDIT	diplom, vysvědčení	potvrzení o účasti, certifikát	není
ČAS	stanovený - dlouhodobý proces s kroky, které musí po sobě vždy následovat stejně; možné přerušit	krátkodobé/dlouhodobé, často flexibilita v rámci aktivity	celý život

Zdroj: AEGEE – Europe, online, cit. 2012-12-19

1.2 Neformální vzdělávání v ČR

1.2.1 Koncepce neformálního vzdělávání

Pojem neformální vzdělávání se objevil v mezinárodním kontextu na konci šedesátých let, v době, kdy se klasické formální systémy vzdělávání nedokázaly adaptovat na probíhající sociálně - ekonomické změny a přestaly naplňovat potřeby společnosti, trhu a jednotlivců účastnících se formálního vzdělávání. (Rogers, 2004, s. 72)

V českém kontextu se postupně od padesátých let vyvíjel paralelní systém tzv. „Zájmového vzdělávání“, který vznikl z volnočasových aktivit – různých kroužků, zájmových skupin, letních táborů. Neformální vzdělávání se jako pojem do české reality začalo promítat až v letech devadesátých. Vzhledem k dlouhé historii zájmového vzdělávání a pouze základnímu vymezení vzdělávání neformálního, jsou tyto dva pojmy často zaměňovány nebo jsou používány společně. Neformální vzdělávání tedy nese některé společné prvky se vzděláním zájmovým. Oba typy vzdělávání probíhají mimo formální vzdělávání ve volném čase, v obou případech se účastník učí a vstupuje do nich dobrovolně. Neformální vzdělávání se opírá o rozvoj celého člověka, pracuje s jeho kompetencemi (tzn. znalostmi, dovednostmi i postoji) a je postaveno na pro-sociálních hodnotách.

Mezi hlavní zásady neformálního vzdělávání patří:

1. Dobrovolnost

Rozhodnutí podílet se na neformálním vzdělávání je pouze na straně účastníka, záleží také pouze na něm, do jaké míry se do aktivity zapojuje.

2. Stanoveny záměry a cíle

Aktivity neformálního vzdělávání stavějí na základě projektové logiky. Každá aktivita má stanoven cíl, kterého chce dosáhnout a měla by přispívat k naplňování všeobecnějších záměrů spojených se společností jako celkem, poslání organizace, jež danou aktivitu zajišťuje.

3. Učení ve skupině, v rámci skupiny

Skupina hraje v neformálním vzdělávání velikou roli. Skupinová práce rozvíjí úroveň komunikačních dovedností účastníků, mechanismy spolupráce a sociální

podvědomí. Zároveň se učíme tím, že využíváme znalosti, dovedností a postoje ostatních zúčastněných. Účastníci se také učí vyjádřit svůj názor ve skupině a přijímání rolí.

4. Učení na základě potřeb účastníků

Neformální vzdělávání nemá žádné vzdělávací osnovy, tudíž proces vzdělávání je pružnější a dokáže reagovat na měnící se potřeby a požadavky účastníků. Neformální vzdělávání má tedy velmi flexibilní strukturu.

5. Vědomé učení

Účastník vnímá obsah a způsob učícího se procesu - je během vzdělávacího procesu veden k tomu, aby si uvědomoval, co se učí a jakým způsobem.

6. Partnerský vztah mezi účastníky a organizátory

Vedoucí vzdělávací aktivity má roli spíše průvodce vzdělávacím procesem nežli autority, která má za úkol předat informace. Vedoucí reflektuje potřeby účastníků a přizpůsobuje jim program vzdělávací aktivity.

7. Oceňování chyb

Vychází z obecně známého rčení, že „chybami se člověk učí“. V neformálním vzdělávání jsou chyby vnímány jako prostor pro rozvoj.

8. Odpovědnost za výsledky učení

Účastník si dopředu určuje, co se chce naučit. Touto skutečností se stává zodpovědným za výsledek. Důležitou roli zde hraje i vedoucí vzdělávací aktivity, který nese stejnou odpovědnost, jako účastník. (Neformální vzdělávání, 2012, [online])

Metody používané v rámci neformálního vzdělávání jsou diametrálně odlišné od tradičních pedagogických metod, používaných ve formálním vzdělávání.

Hlavními metodami neformálního vzdělávání jsou:

1. Metody založené na komunikaci: interakce, dialog, mediace,
2. Metody založené na činnosti: výměna zkušeností, praxe, experiment,
3. Sociálně zaměřené metody: partnerství, týmová práce, síťování,
4. Samostatně řízené metody: tvořivost, objevování, odpovědnost.

Metoda musí být dobře zvolená. Při výběru vhodné metody je nutné zohlednit složení skupiny (například nezařazovat metodu s blízkým fyzickým kontaktem skupině, která se nezná). Nejznámějšími metodami v oblasti neformálního vzdělávání jsou:

- Brainstorming

Jedná se o metodu, kdy skupina generuje nové kreativní myšlenky a řešení, týkající se určité oblasti. Každý účastník „přemýšlí nahlas“ a navrhuje nápady, které mu k dané oblasti přijdou odpovídající, bez ohledu na to, jak zdánlivě bizarní jsou. Na konci každého brainstormingu probíhá analýza, diskuze případně i kritika navržených nápadů.

- Icebreaker

Nebo tak zvaný „Lamač ledů“ se využívá hlavně při formování nové skupiny. Tato metoda pomáhá účastníkům poznat se navzájem. Forma této metody je většinou zábavná nebo v podobě hry. Příklad vhodného icebreakru může být: *„Všichni stojí v kruhu a popořadě říkají svá jména. Potom se vedoucí aktivity postaví do středu kruhu, ukáže rukou na někoho z kruhu a poví buď „ping“ nebo „pong“. Jakmile řekne „ping“, osoba, na kterou ukázal, musí povědět jméno člověka stojícího po jeho levé straně. Když řekne „pong“ musí říci jméno osoby, která stojí po jeho pravici. Jestliže řekne „ping-pong“, tak si všichni musejí vyměnit místa. Člověk stojící ve středu kruhu ukazuje na ostatní do té doby, než se někdo nezmylí ve jméně nebo v reakci. Až potom se může s danou osobou vyměnit“.* (Čujová, 2012, s. 19)

- Diskuze

Jde o skupinovou činnost, při které si účastníci vyměňují své názory na společné téma. Diskuze může být např. řízená, která má svého facilitátora¹, který diskusi usměrňuje a řídí. Naopak při volné diskusi je průběh ponechán pouze na účastnících.

- Buzz group

Jedná se o intenzivní diskusi v malé skupině (max. 3 osoby) na konkrétní téma bez přítomnosti facilitátora. Následně probíhá prezentace výstupů z diskuze v celé skupině účastníků.

¹ Facilitátor je osoba odpovědná za vedení či koordinaci činnosti skupiny. V chápání programu Mládež v akci je facilitátor jakýmsi průvodcem vzdělávací aktivitou.

- Energizer

Slouží k „probuzení“ skupiny, např. po delší přestávce, nebo když u účastníků již klesá míra pozornosti. Jedná se většinou o hru zábavnou formou. Dobrým příkladem energizeru může být tato aktivita: *„Hráči sedí v kruhu a drží se za ruce. Jeden z nich představuje elektrárnu a vysílá elektrický proud, tzn., že tiskne ruku hráči sedícímu vlevo nebo vpravo. Ten pak posílá proud dál tak, že tiskne ruku vedle sedícímu hráči. Jeden z účastníků stojí ve středu kruhu, v ruce drží srolované noviny a snaží se pohledem zachytit, kde je právě elektrický proud. Jakmile uhodí novinami hráče, u něhož je právě elektrický proud – vymění si oba místa a hra pokračuje.“* (Čujová, 2012, s. 26)

Velmi důležitým faktorem po skončení jakékoliv aktivity je zpětná vazba pro účastníky. Hodnocení musí být součástí jakékoliv školící aktivity. Pokud by nebyla obsažena zpětná vazba, ztrácí aktivita polovinu své účinnosti. Účastníci mají prostor se k aktivitě vyjádřit a plně ji zanalyzovat za pomoci facilitátora. Na konci hodnocení by měla také zaznít výzva nebo povzbuzení. Hodnocení může probíhat i neverbální formou, např.: *„Doprostřed místnosti postaví vedoucí aktivity zvolený předmět. Ten předmět představuje výrok, který vedoucí řekne, například: efektivně jsme spolupracovali. Úlohou účastníků je postavit se okolo předmětu do takové vzdálenosti, která odpovídá míře jejich souhlasu s předneseným výrokem (čím blíže stojí účastník u předmětu, tím víc s daným výrokem souhlasí).“* (Čujová, 2012, s. 50)

1.2.1.1 Vybrané strategické dokumenty Evropské unie

- European Commission White Paper "A New Impetus for European Youth" (Bílá kniha Evropské komise "Nový podnět pro evropskou mládež"), přijata Evropskou komisí v roce 2001,
- Council Resolution of 27 June 2002 on lifelong learning (Usnesení Rady o celoživotním učení), přijato Radou Evropské unie v roce 2002,
- Resolution of the Council on the recognition of the value of non-formal and informal learning within the European youth field (Usnesení Rady o uznávání

významu neformálního a informálního učení v oblasti evropské mládeže), přijato Radou Evropské unie v roce 2006,

- Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning (Doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. prosince 2006 o klíčových schopnostech pro celoživotní učení),
- Recommendation of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 on the establishment of the European Qualifications Framework for lifelong learning (Doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. dubna 2008 o zavedení evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení), přijato Evropským parlamentem a Radou v roce 2008,
- Recommendation of European Commission on the validation of non-formal and informal learning (Doporučení Evropské komise o uznávání neformálního vzdělávání a informálního učení), přijato Evropskou komisí v roce 2012.

1.2.1.2 Vybrané strategické dokumenty v ČR

- Národní program rozvoje vzdělávání v České republice, tzv. Bílá kniha, přijata v listopadu roku 2001 Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy,
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy české republiky, přijatý v roce 2002 Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy,
- Vyhláška č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, přijata 17. 2. 2005 Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy,
- Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže do roku 2007, přijata 7. 4. 2003 Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy,
- Zákon č. 179/2006 Sb. o ověřování výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů, přijatý v roce 2006 Parlamentem České republiky,
- Strategie celoživotního učení, přijata v roce 2007 Vládou České republiky,
- Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže pro období 2007 – 2013, přijata v roce 2006 Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy,
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky, přijato Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2007,

- Vyhláška 279/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 74/2005 Sb. o zájmové vzdělávání, přijata v srpnu roku 2012 Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

1.2.2 Kompetence v neformálním vzdělávání

Kompetence znamená v pedagogickém pojetí schopnost, způsobilost úspěšně realizovat činnosti a aktivity, řešit (nejen) pracovní úkoly. (Průcha, Walterová, Mareš, 2003, s. 99)

Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (1995) vnímá kompetence jako cosi více než jen znalosti a dovednosti. Zahrnuje schopnosti naplnění komplexních požadavků přes mobilizaci psychologických zdrojů (včetně dovedností a osobních postojů) ve specifickém kontextu.

Dle Vetešky (2008, s. 27) můžeme pojem kompetence definovat jako *„jedinečnou schopnost člověka úspěšně jednat a dále rozvíjet svůj potenciál na základě integrovaného souboru vlastních zdrojů, a to v konkrétním kontextu různých úkolů a životních situací, spojenou s možností a ochotou (motivací) rozhodovat a nést za svá rozhodnutí odpovědnost.“*

Chisholm (2005, s. 1) tvrdí, že pojem kompetence se často zaměňuje s pojmem dovednost. Ve skutečnosti však tyto pojmy neznamenají totéž. Kompetence označuje schopnost uplatnit znalosti a dovednosti v různých situacích.

1.2.2.1 Klíčové kompetence

„Je soubor vědomostí, dovedností, postojů a hodnot důležitých pro rozvoj jednice ve společnosti. Mají univerzální charakter a nejsou vázány na vyučovací předměty. Vytvářejí obecný základ vzdělávání a jsou rozvíjeny v procesu celoživotního vzdělávání.“ (Průcha, Walterová, Mareš, 2003, s. 99)

Dle Doporučení Evropského parlamentu a Rady o klíčových kompetencích pro celoživotní učení (2006, [online]) se jedná o schopnosti, které všichni potřebují ke svému osobnímu naplnění a rozvoji, aktivnímu občanství, sociálního začlenění a pro pracovní život.

Důležitou roli v otázce klíčových kompetencí hraje Evropský referenční rámec pro klíčové kompetence (Evropský parlament a rada, 2006, [online]), který identifikuje a definuje klíčové schopnosti a dovednosti.

Evropský referenční rámec (Evropský parlament a Rada, 2006, [online]) zahrnuje osm klíčových kompetencí:

1. Komunikace v mateřském jazyce

Jedná se o schopnost vyjádřit myšlenky, pocity a názory v písemné i ústní formě, reagovat vhodným způsobem v plném rozsahu ve společenských a kulturních souvislostech.

2. Komunikace v cizích jazycích

Vyžaduje stejné základní dovednosti jako komunikace v mateřském jazyce. Je založena na schopnosti porozumět a vyjádřit myšlenky, názory a skutečnosti v písemné i ústní formě. Zároveň vyžaduje pochopení jiných kultur.

3. Matematická kompetence a základní kompetence v oblasti vědy a technologií

Jedná se o schopnost rozvíjet a používat matematické myšlení k řešení každodenních situací. Zahrnuje i schopnost používat matematické způsoby myšlení (logické a prostorové myšlení). V oblasti vědy se jedná o schopnost pochopit změny způsobené lidskou činností a nést za ně odpovědnost.

4. Kompetence k práci s digitálními technologiemi

Vyžaduje základní dovednosti v oblasti používání technologií informačních společností. Patří sem využívání informačních technologií k získávání informací.

5. Kompetence k učení

Jedná se o schopnost učit se a v procesu učení vytrvat, schopnost zorganizovat si učení a efektivně hospodařit s informacemi. Tato schopnost zahrnuje také povědomí o vlastních postupech učení a vlastních potřebách.

6. Kompetence sociální a občanské

Mezi ně patří osobní, mezilidské a mezikulturní kompetence připravující jedince na účast ve společenském a pracovním životě.

7. Smysl pro iniciativu a podnikavost

Jedná se o schopnost jedince převádět své myšlenky do praxe. To zahrnuje kreativitu, inovativnost a schopnost plánovat a řídit projekty.

8. Kulturní povědomí a vyjádření. Kulturní znalostí se rozumí povědomí o místním, národním a mezinárodním kulturním dědictví.

Řadu uvedených kompetencí rozvíjí právě neformální vzdělávání svými alternativními metodami a přístupy k učení.

1.2.3 Uznávání neformálního vzdělávání

Při uznávání neformálního vzdělávání je možné se soustředit na uznávání celého systému neformálního vzdělávání nebo na uznávání výstupů učení jednotlivých účastníků. Uznávání neformálního vzdělávání jako celku je možné na základě výše uvedených kritérií, přínosu společnosti, kvality vzdělávacího systému (včetně těch, kteří vzdělávání provozují – organizací i jednotlivců), zdrojů a jeho efektivity.

Pokud se soustředíme na uznávání individuálních výsledků učení, pak můžeme uznávání neformálního vzdělávání definovat jako proces indentifikace, hodnocení a uznávání širší škály kompetencí, které si osvojujeme a rozvíjíme po celý život v různých souvislostech. Uznávání obvykle vede k certifikaci. (Cedefop, 2008, s. 201)

V otázce uznávání vzdělávání vidíme jasný rozdíl mezi hodnotou formálního a neformálního vzdělávání. V oblasti neformálního vzdělávání se účinný systém hodnocení kvality postupně vytváří, vznikají iniciativy, které se snaží na tuto problematiku najít odpovědi. Vzhledem k různorodosti praxe neformálního vzdělávání, potřeb cílových skupin a zaměření konkrétních aktivit je nalezení společného rámce obtížné. Uznávání neformálního vzdělávání je však stále více chápáno jako klíč k úplné realizaci celoživotního učení. Je tedy důležité neformální vzdělávání více zviditelnit a hlavně mu přisoudit odpovídající hodnotu. Zvláště důležité je to pro dospělé, kteří získali řadu kompetencí při výkonu svého zaměstnání nebo se účastnili řady různých školení či seminářů, ale nemají kvalifikaci potvrzující tyto získané kompetence. Uznávání neformálního vzdělávání hraje také velmi důležitou roli v motivaci a k vedení k dalšímu vzdělávání.

Základní principy (Cedefop, 2009, s. 90) pro identifikaci a uznávání neformálního vzdělávání jsou:

1. Uznávání je dobrovolné,
2. rovný přístup a rovné zacházení,

3. odborná způsobilost hodnotících,
4. nestrannost, neexistence střetu zájmů,
5. proces uznávání musí být transparentní a spravedlivý.

V České republice vstoupil k 1. srpnu 2007 zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání (2006, [online]). Tento zákon dává možnost získat dílčí odbornou kvalifikaci na základě přezkoumání a porovnání znalostí, dovedností a kompetencí (bez ohledu na to, jakým způsobem jich bylo dosaženo) se standardy příslušných dílčích odborných kvalifikací. Komplexní národní systém pro uznávání kompetencí získaných prostřednictvím neformálního vzdělávání však zatím v České republice nefunguje

1.2.3.1 Youthpass

Důležitou součástí programu Mládež v akci je Youthpass, neboli Pas Mládeže. Jedná se o dokument, který uznává neformální vzdělávání a zároveň nástroj, který slouží na podporu uznání práce s mládeží a strategie celoživotního učení. Youthpass je určen všem, kteří se zúčastnili činností, v rámci programu Mládež v akci, a mají zájem získat potvrzení – certifikát o získaných kompetencích v průběhu projektu nebo školící aktivity. Byl vyvinut pro zlepšení uznávání a validace neformálního vzdělávání v programu Mládež v akci. (Salto-Youth, 2009, s. 5)

Youthpass si vytváří účastník sám, za podpory organizátora – garanta projektu nebo školící aktivity, který odpovídá za posouzení získaných kompetencí. Certifikát obsahuje kontaktní údaje, popis projektu nebo školící aktivity a zejména popis získaných klíčových kompetencí přijatých Evropským parlamentem a Radou v prosinci roku 2006. Youthpass je oficiálně spuštěn od roku 2007 a je reakcí na potřebu účastníků a organizátorů neformálních vzdělávacích aktivit programu Mládež v akci potvrdit svou účast na vzdělávací aktivitě a přemýšlet o vzdělávacích přínosech programu.

Youthpass má dvě části – část certifikační, věnující se popisu aktivity, osobních údajů účastníka a všeobecných informací týkajících se údajů o aktivitě a účastníkovi. Druhá část Youthpassu se soustředí na získané kompetence. Pro jednodušší zhodnocení dosažených kompetencí se využívají klíčové kompetence (viz předchozí kapitola).

1.3 Program Mládež v akci

1.3.1 O programu Mládež v akci

Dne 15. listopadu 2006 přijal Evropský parlament a Rada rozhodnutí č. 1719/2006/ES, kterým zavádí program Mládež v akci na období 2007 – 2013. Tento dokument je právním základem programu po celou dobu jeho trvání.

Mládež v akci je programem Evropské Unie, který podporuje neformální vzdělávání mladých lidí. Program byl spuštěn v roce 2007 a potrvá do roku 2013. Staví na zkušenostech z předcházejících programů Mládež pro Evropu (1989 – 1999), Evropská dobrovolná služba (1996 – 1999) a především programu MLÁDEŽ (2000 – 2006). Celkový rozpočet pro celé trvání programu je 885 milionu Euro. (Evropská komise, 2012)

Program je určen pro mladé lidi ve věku 16 – 30 let, umožňuje jim celistvě rozvíjet jejich osobnost, získávat nové vědomosti a schopnosti a nabízí finanční prostředky pro realizaci jejich projektů. Program podporuje nejen mladé lidi, ale také osoby pracující s mládeží a mládežnické organizace. Na tyto cílové skupiny jsou v převážné míře zaměřeny školící aktivity programu Mládež v akci. (Evropská komise, 2012)

1.3.1.1 Realizátoři programu Mládež v akci

1.3.1.1.1 Evropská komise

V konečném důsledku je za program Mládež v akci odpovědná Evropská komise, konkrétně Generální ředitelství pro vzdělání a kulturu. To se skládá ze dvou jednotek – první je zodpovědná za politické aspekty a druhá má na starosti řízení programu Mládež v akci. Obě jednotky spolu úzce spolupracují. Komise průběžně spravuje rozpočet a stanovuje priority, cíle a kritéria programu. Dále vede a monitoruje všeobecnou realizaci, pokračování a vyhodnocení programu na evropské úrovni a zajišťuje viditelnost programu Mládež v akci. (Evropská komise, 2012, s. 16)

1.3.1.1.2 Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální činnost (EACEA)

Výkonná agentura je veřejný orgán zřízený rozhodnutím Evropské komise a působí pod jejím dohledem. Je zodpovědná za správu některých částí programů Evropské Unie v oblasti vzdělávání. V případě programu Mládež v akci má na starosti zejména realizaci trvalých a centralizovaných akcí programu. Její sídlo je v Bruselu a svou činnost zahájila v roce 2006. (Evropská komise, 2012, s. 16)

1.3.1.1.3 Národní agentury

Jejich hlavním úkolem je podporovat a realizovat program na vnitrostátní úrovni. Každá národní agentura funguje jako spojovací článek mezi Evropskou komisí a samotnými mladými lidmi. Národní agentury jsou odpovědné za šíření informací o programu, jsou také nesou odpovědnost za výběr (schvalování) projektů podle kritérií stanovených Evropskou komisí. Poskytují rady žadatelům o projekt a organizují různé druhy vzdělávacích aktivit. (Evropská komise, 2012, s. 16)

1.3.1.1.4 Salto – Youth

Salto – Youth je síť informačních center pracujících v oblasti mládeže. Poskytuje informace o práci s mládeží, pořádá různorodá školení na toto téma a podporuje činnost národních agentur. Salto – Youth existuje od roku 2000 a spadá pod Evropskou komisi. (Evropská komise, 2012, s. 16)

1.3.1.1.5 Eurodesk

Eurodesk je hlavním poskytovatelem informací o příležitostech mladých lidí a pro ty, co s nimi pracují. Jedná se například o informace týkající se evropských programů pro mládež, studia nebo práce v zahraničí. Eurodesk napomáhá v šíření informací o programu Mládež v akci a funguje ve třiceti třech zemích Evropy. V České republice zahájil svou činnost v roce 1998 a je součástí České národní agentury Mládež. (Evropská komise, 2012, s. 16)

1.3.1.2 Cíle Programu

Cílem programu Mládež v akci je podpora aktivního evropského občanství, solidarity a tolerance mezi mladými Evropany a zapojit je do utváření budoucnosti Evropské unie. Program dále podporuje mobilitu mládeže v rámci, ale i mimo Evropskou unii, neformální vzdělávání, interkulturní dialog. Zaměřuje se také na podporu zaměstnatelnosti a začlenění všech mladých lidí, bez ohledu na jejich vzdělání, sociální a kulturní zázemí. Cílem školících aktivit programu je rozvíjet osoby pracující s mládeží v oblasti neformálního vzdělání. Tyto cíle jsou naplňovány prostřednictvím stálých priorit programu Mládež v akci. Jedná se o tyto priority:

- Evropské občanství

Cílem je povzbudit mladé lidi, aby přemýšleli o evropských tématech včetně evropského občanství a zapojit je do diskuze o budování Evropské unie. Projekty by měly mít silný evropský rozměr a podněcovat k přemýšlení o evropské společnosti a jejích hodnotách.

- Aktivní účast mladých lidí (tzv. participace)

Cílem je povzbudit mladé lidi, aby byli aktivními občany. Jedná se hlavně o zvýšení účasti mladých lidí v občanském životě jejich komunity a v systému demokracie.

- Kulturní rozmanitost

Mladí lidé, kteří jsou zapojeni do projektu, by si měli uvědomit jeho multikulturní rozměr. Jedná se o společné aktivity mladých lidí z různých kulturních, etnických a náboženských prostředí.

- Začlenění mladých lidí s omezenými příležitostmi

Program Mládež v akci je programem pro všechny, a proto je třeba začlenit i mladé lidi se zvláštními potřebami.

Kromě těchto stálých priorit programu jsou stanovovány Evropskou komisí i roční priority. (Evropská komise, 2012, s. 7)

1.3.1.3 Struktura Programu

Pro dosažení svých cílů navrhuje program Mládež v akci pět operativních akcí, ke kterým lze podávat žádost o grant. (Evropská komise, 2012, s. 14)

Akce 1 – Mládež pro Evropu

- Akce 1.1 – Výměny mládeže

Tato akce je určena pro mladé lidi, kteří se chtějí setkat se skupinami mladých lidí z jiných zemí Evropské unie. Jedná se o spolupráci mezi dvěma nebo více skupinami mladých lidí z různých zemí, přičemž se jim nabízí možnost po dobu šest až dvacet jedna dní diskutovat o různých tématech. Současně mají možnost získat nové znalosti o jednotlivých zemích.

- Akce 1.2 – Iniciativy mládeže

Jedná se o projekty, které iniciují, sestavují a realizují sami mladí lidé. Jsou určeny pro ty, kteří chtějí aktivně změnit něco ve své obci, městě, regionu a rozvíjet při tom svou iniciativu a tvořivost.

- Akce 1.3 – Projekty participativní demokracie

Projekty participativní demokracie podporují účast mladých lidí na demokratickém životě. Zaměřují se na podporu aktivní účasti mladých lidí na životě jejich komunity.

Akce 2 – Evropská dobrovolná služba

Je určena pro mladé lidi, kteří chtějí vykonávat dobrovolnické aktivity v zemích Evropské unie nebo za jejími hranicemi, a to v organizacích aktivních v oblasti, která mladého člověka nejvíce zajímá.

Akce 3 – Mládež ve světě

- Akce 3.1 – Spolupráce se sousedními partnerskými zeměmi Evropské unie

Projekty Akce 3.1 se zaměřují zejména na podporu vzájemného porozumění, podporu mezikulturního dialogu a na rozvoj kvality systémů podporujících aktivity mladých lidí.

- Akce 3.2 – Spolupráce s ostatními partnerskými zeměmi světa

Jedná se o stejné projekty jako Akce 3.1 s tím rozdílem, že spolupráce probíhá i se zeměmi mimo Evropu. Žádosti o grant, týkající se této dílčí akce, jsou řízeny Výkonnou agenturou pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast v Bruselu.

Akce 4 – Systémy na podporu mládeže

- Akce 4.1 – Podpora organizací působících v oblasti mládeže na evropské úrovni
Tato akce podporuje činnost neziskových organizací působících na evropské úrovni, jejichž aktivity přispívají k aktivní účasti mladých lidí na veřejném životě. Žádosti o grant, týkající se této dílčí akce, jsou řízeny Výkonnou agenturou pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast v Bruselu.
- Akce 4.2 – Podpora Evropského fóra mládeže
Jedná se o projekty podporující pokračující činnosti Evropského fóra Mládeže. Žádosti o grant, týkající se této dílčí akce, jsou řízeny Výkonnou agenturou pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast v Bruselu.
- Akce 4.3 – Vzdělávání a vytváření sítí mezi pracovníky s mládeží
Jedná se o spolupráci organizací a školení v oblasti práce s mládeží. Projekty by měly být zaměřeny zejména na podporu rozvoje schopností a inovací různých přístupů v práci s mládeží, jako výměna zkušeností, odborných znalostí a příkladů dobré praxe.
- Akce 4.4 – Podpora inovace a kvality
Tato akce podporuje projekty založené na inovativnosti přístupů v oblasti mládeže. Žádosti o grant, týkající se této dílčí akce, jsou řízeny Výkonnou agenturou pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast v Bruselu.
- Akce 4.5 – Informační aktivity pro mladé lidi a pracovníky s mládeží
Podporuje informační a komunikační akce s evropským rozměrem a zároveň šíření kvalitních informací. Žádosti o grant týkající se této dílčí akce jsou řízeny Výkonnou agenturou pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast v Bruselu.
- Akce 4.6 – Partnerství
Tato akce podporuje dlouhodobé partnerské projekty s regionálními nebo místními veřejnoprávními subjekty (kraje, obce) nebo s organizacemi působícími v oblasti mládeže na evropské úrovni. Žádosti o grant, týkající se této dílčí akce, jsou řízeny Výkonnou agenturou pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast v Bruselu.
- Akce 4.7 – Podpora struktur programu
Tato akce financuje zejména provoz národních agentur.

- Akce 4.8 – Zvyšování přidané hodnoty programu
Slouží k financování školení a shromáždění, která podporují realizaci programu.

Akce 5 – Podpora evropské spolupráce v oblasti mládeže

- Akce 5.1 – Setkání mladých lidí a činitelů odpovědných za mládežnickou politiku
Cílem této akce je podpořit evropskou spolupráci v oblasti mládeže podporou strukturovaného dialogu mezi politiky a mladými lidmi.
- Akce 5.2 – Podpora aktivit zlepšujících znalosti o mládeži
Cílem této akce je zlepšit znalosti mládeže ve vztahu k prioritám stanovených v oblasti mládeže. Žádosti o grant, týkající se této dílčí akce, jsou řízeny Výkonnou agenturou pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast v Bruselu.
- Akce 5.3 – Spolupráce s mezinárodními organizacemi
Jedná se o podporu kooperace Evropské unie zejména s Radou Evropy nebo OSN. Žádosti o grant, týkající se této dílčí akce, jsou řízeny Výkonnou agenturou pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast v Bruselu.

1.3.1.4 Školící aktivity

Školící aktivity programu Mládež v akci jsou zvláštní samostatnou kapitolou. Jsou součástí Evropské školící strategie programu Mládež v akci a jejich realizátorem jsou vždy národní agentury. Na jejich uskutečnění přicházejí od Evropské komise speciální finanční prostředky a nespádají tedy do finančního rozpočtu pro podávané projekty. Jedná se o takzvaný Plán školení a spolupráce (Training and Co-operation Plan), který je nástrojem podporující program Mládež v akci při plnění priorit a cílů tohoto programu. Tyto školící aktivity jsou určeny zejména pro potencionální žadatele o grant v programu Mládež v akci a pro pracovníky s mládeží. Cílem těchto aktivit je podporovat další vzdělávání, aktivní práci s mládeží a mládežnickými organizacemi, výměna zkušeností, odborných znalostí a příkladů dobré praxe. Některá z těchto školení jsou zaměřena na konkrétní dílčí akce programu Mládež v akci a mají za cíl rozvíjet projektovou logiku a předat účastníkům informace potřebné k realizaci projektů.

1.3.2 Česká národní agentura Mládež

Program Mládež v akci je výrazně decentralizován, s cílem co nejvíce propojit program přímo s účastníky a přizpůsobit jej národnostním a kulturním rozdílům. Národní agentury jsou tedy pověřeny Evropskou komisí k realizaci programu v dané zemi. Česká národní agentura Mládež je základní kontaktní místo pro program Mládež v akci v České republice. Hlavním úkolem agentury je usnadňovat a rozvíjet přístup veřejnosti k programu a dbát na to, aby projekty podporované z prostředků programu měly určitou kvalitu. Pracovníci České národní agentury Mládež poskytují žadatelům informace a podporu v průběhu celého projektového cyklu, podávají jim zpětnou vazbu. Společně s vybranou hodnotící komisí, složenou z externích odborníků na práci s mládeží, uskutečňuje Česká národní agentura Mládež proces výběru podaných žádostí o grant. Současně zařizuje veškeré administrační procesy spojené s průběhem žádosti o grant, schvalováním a přidělením grantu. Česká národní agentura Mládež má fungující síť regionálních konzultantů v jednotlivých krajích České republiky. Regionální konzultanti poskytují zájemcům plnohodnotné informace o programu Mládež v akci, jsou schopni konzultovat projekty s žadatelem o grant a prezentují program ve svých krajích. Přípravu a realizaci školících aktivit zajišťuje tým školitelů České národní agentury mládež. Jedná se o 17 expertů z oblasti neformálního vzdělávání, kteří se velmi dobře orientují v programu Mládež v akci a jiných oblastech práce s mládeží. (Evropská komise, 2012, s. 16)

Organizačně spadá Česká národní agentura Mládež do Národního institutu dětí a mládeže, který je přímo řízenou organizací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

1.3.3 Pozice a role programu Mládež v akci v České republice

Program Mládež v akci je velmi důležitým nástrojem v neformálním vzdělávání. Zaměřuje se především na rozvíjení klíčových kompetencí mladých lidí prostřednictvím neformálního vzdělávání. Doplnuje program celoživotního učení, díky svému zaměření na neformální vzdělávání a také svým zacílením na pracovníky s mládeží.

Jedná se o největší program v Evropě, který podporuje mladé lidi s cílem zlepšit jejich situaci. Je velmi hodnotný a jedinečný v otázce rozvíjení neformálního vzdělávání, participace a aktivního občanství. Je unikátní v tom, že je realizován přímo mladými lidmi.

Dle statistiky programu Mládež v akci (2012, [online]) je v České republice každoročně podáno okolo 500 žádostí o grant. Z toho je cca 230 žádostí o grant podpořeno. V roce 2012 rozdělil program Mládež v akci mezi žadatele částku 3,4 miliony Euro. V rámci Evropské dobrovolné služby program Mládež v akci vyslal do zahraničí nebo hostil 138 dobrovolníků. Česká národní agentura Mládež vystavila za rok 2012 celkem 887 Youthpassů – Pasů mládeže.

Program Mládež v akci je jediný program v České republice nabízející mladým lidem rozvoj za pomoci neformálního vzdělávání a to bez jakýchkoliv formálních překážek. Jsou vítáni všichni mladí lidé bez ohledu na původ, zda mají či nemají maturitní vzdělání, pracující, nezaměstnaní, mladí s omezenými příležitostmi či na okraji společnosti. Program nabízí širokou škálu vzdělávacích aktivit mimo tradiční formální systém. Díky decentralizovanému přístupu může program reflektovat potřeby a specifické okolnosti v České republice. Program se také výrazným způsobem zasazuje o uznávání neformálního vzdělávání.

Česká národní agentura Mládež jako zprostředkovatel programu Mládež v akci má zásadní roli v poskytování informací o koncepci neformálního vzdělávání a je jeden z hlavních realizátorů a propagátorů konceptu neformálního vzdělávání v České republice. Jako jeden z prioritních nástrojů k informovanosti využívá webové stránky www.neformalni.vzdelavani.cz, které vznikly v rámci pracovní skupiny Neformální vzdělávání při České národní agentuře Mládež. Velkým impulsem v oblasti rozvoje neformálního vzdělávání bylo vytvoření modulu školení s názvem FormelaTeoprax – teorie a praxe neformálního vzdělávání. Toto školení je organizováno Českou národní agenturou Mládež dvakrát ročně a je vždy plně obsazeno. Účastníci tohoto školení jsou vedeni k porozumění hlavním principům neformálního vzdělávání prostřednictvím vymezení rozdílů mezi formálním vzděláváním, neformálním vzděláváním a informálním učením.

Dále získají dovednost aplikovat spektrum použitelných metod neformálního vzdělávání a je jim vysvětlena filozofie programu Mládež v akci a jeho role v neformálním vzdělávání. (Neformální vzdělávání, 2012, [online])

1.3.4 Budoucnost programu

Program Mládež v akci končí v prosinci roku 2013, Evropská komise aktuálně přišla s návrhem nové verze programu pro léta 2014 – 2020. Návrh nového programu nese název „Erasmus for All“ (Erasmus pro všechny) a kombinuje všechny stávající evropské programy v oblasti vzdělávání a mládeže. Jedná se o sedm stávajících programů – programy celoživotního učení (Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig), Mládež v akci a pět mezinárodních programů spolupráce (Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink a program pro spolupráci s průmyslovými zeměmi). Předběžný rozpočet tohoto programu počítá s částkou 19,5 miliard Euro. Závěrečná hlasování v Evropském parlamentu o verzi budoucího programu budou probíhat na jaře roku 2013. Konečná dohoda, mezi Radou Evropské unie, Parlamentem a Evropskou komisí se očekává v létě roku 2013.

2 PRAKTICKÁ ČÁST

2.1 Metodologie

Cílem tohoto výzkumu je zmapovat dopad školících aktivit programu Mládež v akci na účastníky. Zaměřit se na to, o jakých tématech se účastníci dozvěděli nové poznatky, jaké kompetence po absolvování školící aktivity rozvinuli a jak je aktivita jinak ovlivnila. Dále se výzkum zaměřuje na Youthpass (Pas mládeže) – zda byli účastníci informováni o jeho výhodách a právu získat tento certifikát a zda ho vlastní.

Jedná se o kvantitativní průzkum, ve kterém bylo využito metody dotazníkového šetření. Se souhlasem vedoucí České národní agentury Mládež byly k tomuto šetření použity již vytvořené dotazníky. Vzor dotazníku vypracovala pracovní skupina České národní agentury s názvem „Evaluace“, ve které je autorka bakalářské práce členkou. Tyto dotazníky se, 3 – 6 měsíců po vzdělávací aktivitě, rozesílají účastníkům vzdělávacích aktivit programu Mládež v akci online, prostřednictvím programu SurveyMonkey. Jedná se o takzvané „postevaluační“ dotazníky, kde účastníci hodnotí promítnutí účasti na aktivitě do jejich osobního i pracovního života. Data byla sbírána v rámci vzdělávacích aktivit konajících se v průběhu roku 2012. První část dotazníku se zaměřuje na otázky týkající se zhodnocení osobního i pracovního rozvoje po účasti na vzdělávací aktivitě. Druhá část dotazníku se věnuje otázkám vztahujícím se k Youthpassu (Pasu mládeže). Dotazník obsahuje celkem deset otázek. (viz příloha č. 1) Vyhodnocování dotazníků probíhalo deskriptivní analýzou dat se zaměřením na nejčtenější odpovědi (modus). K vyhodnocení některých otázek byla využita metoda vícekritériálního rozhodování - metoda váženého součtu.

2.1.1 Výzkumný vzorek

Bylo náhodně vybráno osm školících aktivit programu Mládež v akci, které proběhly v průběhu roku 2012. Těchto aktivit se zúčastnilo celkem sto čtyřicet účastníků, z toho dotazník vyplnilo zpětně, tři až šest měsíců po proběhlé aktivitě, šedesát pět z nich. Jedná se tedy o 43,6% návratnost. Vzhledem k časovému odstupu mezi účastí na aktivitě a rozesláním dotazníků, lze tuto návratnost považovat za úspěšnou.

2.1.2 Výzkumné hypotézy

Hypotéza č. 1: Školící aktivity programu Mládež v akci rozšiřují znalosti o neformálním vzdělávání.

Hypotéza č. 2: Školící aktivity programu Mládež v akci přispívají k osobnímu rozvoji účastníků.

Hypotéza č. 3: Účast na školící aktivitě programu Mládež v akci se reflektuje do praxe účastníků v oblasti práce s mládeží.

Hypotéza č. 4: Účastníci školících aktivit programu Mládež v akci mají povědomí o certifikátu Youthpass (Pas mládeže).

2.2 Výsledky výzkumu

Otázka č. 1: „Nyní po skončení vzdělávací aktivity mohu říci, že:“

Účastníci odpovídali na šest dovětek, které se týkaly celkové spokojenosti se školící aktivitou. Stylizace jednotlivých dovětek měla podobu škály – „Rozhodně ano“, „Spíše ano“, „Spíše ne“, „Rozhodně ne“. Z povahy škály hodnot posuzování jednotlivých dovětek vyplývá, že čím více kladných hodnot, tím větší celková spokojenost účastníků se školící aktivitou.

Tabulka č. 1: Odpovědi na otázku: „Nyní po skončení vzdělávací aktivity mohu říci, že:“

	Rozhodně ano		Spíše ano		Spíše ne		Rozhodně ne		Celkem
	procenta	četnost	procenta	četnost	procenta	četnost	procenta	četnost	
Účast v podobné aktivitě bych doporučil/a jiným lidem	70,3%	45	21,9%	14	7,8%	5	0%	0	64
Na realizaci aktivity jsem se mohl/a podílet svými názory a nápady	60,9%	39	34,4%	22	4,7%	3	1,6%	1	64
Jsem se cítil/a do aktivity dobře začleněn/a	64,6%	42	29,2%	19	6,2%	4	0%	0	65
Mám v plánu zúčastnit se podobné aktivity v příštích letech	34,9%	22	39,7%	25	22,2%	14	3,2%	2	63
Celkově pro mě byla účast ve školící aktivitě obohacující zkušeností	68,3%	43	23,8%	15	4,8%	3	3,2%	2	63
Tento projekt celkově naplnil má očekávání	55,6%	35	30,2%	19	9,5%	6	4,8%	3	63

Z tabulky je zřejmé, že účastníci byli celkově spokojeni se vzdělávací aktivitou. 70,3 % účastníků by rozhodně doporučilo participaci na podobné aktivitě jiným lidem, přičemž možnost „Rozhodně ne“ nebyla vůbec využita. 60,9 % účastníků potvrdilo, že měli rozhodně možnost se aktivně spolupodílet na vzdělávací aktivitě, to znamená, že účastníci měli možnost díky interaktivitě promítnout do vzdělávací aktivity své vlastní potřeby. S tím souvisí i pocit účastníků, zda byli do aktivity dobře začleněni. Možnost „Rozhodně ano“ zvolilo 64,6 % účastníků. Více než dvě třetiny účastníků (74,6 %) plánují účast na podobné vzdělávací aktivitě v příštích letech. Téměř všichni účastníci (92,1 %) považují účast na vzdělávací aktivitě jako obohacující zkušenost. Vzdělávací aktivita naplnila pro 85,8 % účastníků jejich očekávání.

Otázka č. 2: O kterých tématech jste se během této vzdělávací aktivity dozvěděl/a něco nového?

V této otázce měli účastníci na výběr z 20 témat, které jsou obsahově zastoupeny ve školících aktivitách programu Mládež v akci (týká se to např. tematiky samotného programu Mládež v akci, neformálního vzdělávání, tolerance, sociální inkluze nebo multikulturality). Smyslem otázky je dozvědět se, o jakých tématech si účastníci odnesli nové poznatky. Účastníci mohli zvolit více odpovědí.

Tabulka č. 2: Odpovědi na otázku: „O kterých tématech jste se během této vzdělávací aktivity dozvěděli něco nového?“

Nové informace	Procenta	Četnost
O programu Mládež v akci	86,2%	56
O neformálním vzdělávání	75,4%	49
O projektovém managementu	53,8%	35
O interkulturním učení	32,3%	21
O Evropě	13,8%	9
O začleňování znevýhodněných nebo sociálně vyloučených lidí do společnosti	26,2%	17
O umění a kultuře	7,7%	5
O Romech	3,1%	2
O zdraví a zdravém životním stylu	1,5%	1
O rovnosti mužů a žen	4,6%	3
O rozvoji města nebo venkova	6,2%	4
O porozumění mezi náboženstvím	6,2%	4
O sportu či outdoorových aktivitách	7,7%	5
O diskriminaci	10,8%	7
O mládeži a politice v oblasti mládeže	30,8%	20
O lidech s postižením	9,2%	6
O médiích a mediální komunikaci	18,5%	12
O menšinách	7,7%	5
O životním prostředí	3,1%	2
O jiných tématech	15,4%	10
Upřímně řečeno, během této vzdělávací aktivity jsem se nic nového nedozvěděl/a	1,5%	1

Z tabulky vyplývá, že tematicky se školící aktivity velmi výrazně věnují problematice samotného programu Mládež v akci, neformálnímu vzdělávání a projektovému managementu. Jedná se o základní témata a priority programu Mládež v akci. Účastníci zmiňovali také problematiku interkulturního učení - jak lépe pochopit vlastní kulturu a kulturu cizích zemí. Rozvoj tématu je důležitý pro mezikulturní toleranci, vzájemné porozumění a předchází rasové nesnášenlivosti. Nové poznatky si také větší množství účastníků odnáší z oblasti mládeže a mládežnické politiky.

Otázka č. 3: Díky účasti v této vzdělávací aktivitě jsem se naučil/a lépe:

V této otázce účastníci opět odpovídali formou dovětků. Odpovědi na tyto dovětky měly podobu škály – „Rozhodně ano, „Spíše ano, „Spíše ne“, „Určitě ne“. Tato otázka byla vyhodnocena metodou váženého součtu.² Vzhledem k rozsáhlosti otázky zde budou zmíněny pouze odpovědi, které dle zvolené metody dopadly nejlépe nebo naopak nejhůře.

Nejlépe hodnocenou odpovědí byla odpověď: „Spolupracovat v týmu“. Při neformálním vzdělávání hraje velkou roli skupina. Skupinová práce rozvíjí úroveň komunikačních dovedností účastníků, mechanismy spolupráce a sociální podvědomí. Zároveň se účastníci učí tím, že využívají znalosti, dovedností a postoje ostatních zúčastněných. Účastníci se také učí vyjádřit svůj názor ve skupině a přijímání rolí. Dále hodnotili účastníci velmi pozitivně odpověď: „Vyjednávat o společném řešení v situaci, kdy existují různé názory na věc“. To samozřejmě souvisí s prací v týmu, ale také rozvíjí toleranci a schopnosti prezentovat svůj názor. Další velmi dobře hodnocenou odpovědí byla odpověď: „Rozvíjet dobré nápady a uvádět je do praxe“. Čímž si potvrzujeme důležitost školících aktivit při rozvíjení kreativity a přenášení svých nápadů do praxe.

Naopak nejhůře hodnocenou odpovědí byla odpověď: „Vyjadřovat se srozumitelně v jiném jazyce“. Tato negace vyplývá z povahy školících aktivit – zkoumaná školení byla pouze národního charakteru.

Otázka č. 4: Jak vás vzdělávací aktivita ovlivnila?

Účastníci měli znovu na výběr ze šesti dovětků. Odpovědi na tyto dovětky měly podobu škály – „Více než před tím“, „Stejně jako předtím“, „Méně než předtím“. Dovětky se týkají osobního přínosu ze vzdělávací aktivity a jejich promítnutí do běžného života.

² Tato metoda je založena na konstrukci lineární funkce užitku na stupnici od 0 do 1. V této souvislosti by nejhorší alternativa měla mít užitek 0 a nejlepší alternativa užitek 1. Další alternativy budou mít užitek v rozmezí 0 a 1, tj. mezi nejhoršími a nejlepšími alternativami.

Tabulka č. 3: Odpovědi na otázku: „Jak vás vzdělávací aktivita ovlivnila?“

Jak vás vzdělávací aktivita ovlivnila?	Více než předtím		Stejně jako předtím		Méně než předtím		Celkem
	procenta	četnost	procenta	četnost	procenta	četnost	
Zapojuji se do společenského a/nebo politického života	13,8%	8	86,2%	50	0%	0	58
Zajímám se o evropské záležitosti	36,2%	21	63,8%	37	0%	0	58
Snažím se bojovat proti diskriminaci, netoleranci, xenofobii nebo rasismu	10,5%	6	89,5%	51	0%	0	57
Podporuji znevýhodněné lidi	19,3%	11	80,7%	46	0%	0	57
Zapojuji se do mezinárodních vzdělávacích projektů mimo program Mládež v akci	30,4%	17	66,1%	37	3,6%	2	56
Zapojuji se do projektů programu Mládež v akci	43,9%	25	50,9%	29	5,3%	3	57

Z tabulky je evidentní, že účast na vzdělávací aktivitě má pozitivní efekt na zapojení účastníků do samotných projektů programu Mládež v akci i do mezinárodních vzdělávacích projektů mimo program Mládež v akci. Pozitivním rozvojovým krokem je i větší zájem účastníků o evropské záležitosti. Nejmenší změnu ve vnímání ukazuje naopak oblast boje proti diskriminaci, netoleranci, xenofobii a rasismu.

Otázka č. 5: Ovlivnila vás vzdělávací aktivita i jinak?

U této otázky měli účastníci na výběr z několika dovětek. Odpovědi na tyto dovětky měly podobu škály – „Rozhodně ano“, „Spíše ano“, „Spíše ne“, „Rozhodně ne“. Tato otázka se zaměřuje z části na problematiku aktivního občanství – v tomto případě „evropského občanství“.

Tabulka č. 4: Odpovědi na otázku: „Ovlivnila vás vzdělávací aktivita i jinak?“

	Rozhodně ano		Spíše ano		Spíše ne		Rozhodně ne		Celkem
	procenta	četnost	procenta	četnost	procenta	četnost	procenta	četnost	
Získal/a jsem povědomí o společných evropských hodnotách	10,5%	6	40,4%	23	36,8%	21	12,3%	7	57
Vzdělávací aktivita zvýšila mé povědomí o tom, že někteří lidé jsou v naší společnosti znevýhodněni	9,8%	6	19,7%	12	54,1%	33	16,4%	10	61
Díky vzdělávací aktivitě jsem vnímavější k multikulturnímu rozměru Evropy	7,1%	4	35,7%	20	41,1%	23	16,1%	9	56
Jsem nyní lépe připraven/a aktivně se zapojovat do společenských nebo politických záležitostí	7,0%	4	43,9%	25	36,8%	21	12,3%	7	57
Cítím se být více Evropanem/Evropankou než předtím	5,3%	3	28,1%	16	43,9%	25	22,8%	13	57
Účast ve vzdělávací aktivitě přispěla k mému osobnímu rozvoji	44,8%	26	43,1%	25	10,3%	6	1,7%	1	58
Naučil/a jsem se lépe plánovat a organizovat projekty	45,6%	26	42,1%	24	10,5%	6	1,8%	1	57

Tabulka evokuje závěr, že nejpozitivněji byl účastníky hodnocen přínos v oblasti osobního rozvoje – na tento dovětek odpovědělo 44,8 % účastníků „Rozhodně ano“ a dalších 43,1 % účastníků „Spíše ano“. Pozitivně dále účastníci hodnotili jejich rozvoj v plánování a organizování projektů. Naproti tomu otázky zaměřené na Evropu a evropské občanství jsou účastníky hodnoceny spíše negativně.

Graf č. 1: Odpověď na otázku: „Účast na vzdělávací aktivitě přispěla k mému osobnímu rozvoji.“

Pozitivně hodnotilo tuto otázku 88 % účastníků. Odpověď „Rozhodně ne“ zvolila pouze 2 % účastníků.

Otázka č. 6: Měla na Vás účast ve vzdělávací aktivitě i další dopady?

Tato otázka se zaměřuje na další vzdělávací a profesní plánování účastníků. Účastníci mohli označit více odpovědí. Záměrem otázky bylo zmapovat, zda měla účast na školící aktivitě programu Mládež v akci dopady na účastníky v osobním rozvoji, v kontextu dalšího vzdělávání nebo směřování jejich profesní dráhy. Účastníci mohli označit více odpovědí.

Tabulka č. 5: Odpovědi na otázku: „Měla na vás účast ve vzdělávací aktivitě i další dopady?“

Další dopady účasti na aktivitě	Procenta	Četnost
Mám nyní jasnější představu o své další vzdělávací dráze	35,4%	23
Mám nyní jasnější představu o tom, čeho chci dosáhnout na své profesní dráze	41,5%	27
Mám v plánu věnovat se dalšímu vzdělávání nebo odbornému výcviku	55,4%	36
Skutečně nyní plánuji vylepšit znalosti cizích jazyků	29,2%	19
Skutečně nyní plánuji jet do zahraničí studovat, pracovat, jet na stáž nebo tam žít	18,5%	12
Věřím, že mám nyní větší šanci získat dobré zaměstnání	12,3%	8

Tabulka naznačuje, že více než polovina účastníků má v plánu věnovat se dalšímu vzdělávání nebo odbornému výcviku (55,4 %). Nasměrování, čeho chtějí dosáhnout ve své profesní dráze, proběhlo u 41,5 % účastníků. Třetina účastníků má po absolvování školící aktivity jasnější představu o tom, kam se bude ubírat jejich další vzdělávání. Pouze 18,5 % účastníků namotivovala účast na školící aktivitě k výjezdu do zahraničí, ať už kvůli studiu, práci nebo stáži. To je způsobeno pravděpodobně národní povahou vybraných školících aktivit pro tento výzkum.

Otázka č. 7: Jaké dopady měla účast v této vzdělávací aktivitě na Vaši práci v oblasti mládeže?

V této otázce účastníci odpovídali v podobě dovětků. Odpovědi na tyto dovětky měly podobu škály – „Rozhodně ano“, „Spíše ano“, „Spíše ne“, „Určitě ne“. Tato otázka byla opět vyhodnocena metodou váženého součtu. Vzhledem k rozsáhlosti otázky zde budou opět zmíněny pouze odpovědi, které dle zvolené metody dopadly nejlépe nebo naopak nejhůře. Účastníci hodnotili většinu položek velmi pozitivně.

Nejlépe hodnocena byla odpověď: „Lépe nyní rozumím problematice neformálního vzdělávání a učení“, což je samozřejmě hlavní prioritou nejen školících aktivit programu Mládeže v akci, ale programu samotného. Dále účastníci hodnotili velmi pozitivně odpověď „Lépe jsem se naučil/a, jak uplatňovat zásady neformálního vzdělávání v práci s mládeží“. Tato skutečnost jen potvrzuje velký přínos školících aktivit programu Mládež v akci na poli neformálního vzdělávání. Další velmi dobře reflektovanou odpovědí byla odpověď „Naučil/a jsem se něco, co mohu využít ve své práci s mladými lidmi“. Tím je vykreslena velká spojitost mezi teorií a praxí v neformálním vzdělávání.

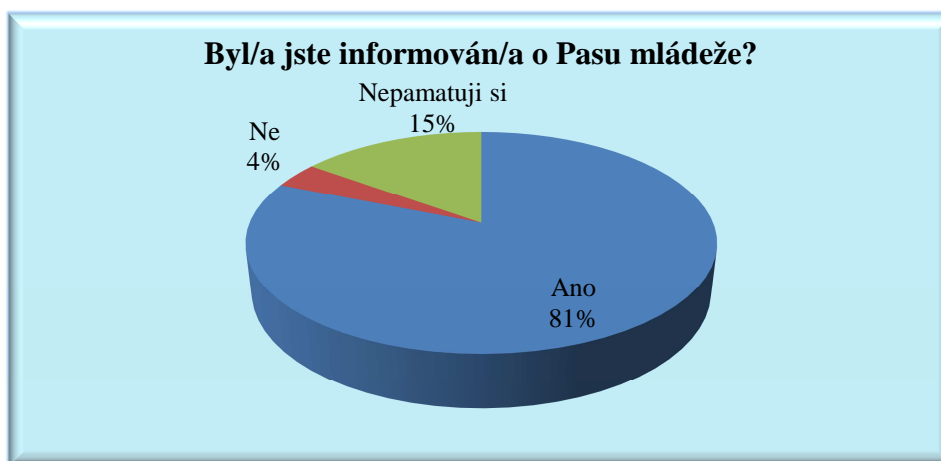
Nejhůře hodnocenou odpovědí byla odpověď „začal/a jsem navazovat kontakty s pracovníky s mládeží z jiných zemí, s nimiž plánuji zorganizovat projekt“. Tato negace spočívá ve skutečnosti, že vybrané projekty probíhali pouze na národní úrovni a postrádali mezinárodní kontext.

V oblasti podpory práce s mládeží jsou školící aktivity programu Mládež v akci evidentně velmi úspěšné a samotnými účastníky vysoce pozitivně hodnocené.

Otázka č. 8: Byl/a jste během vzdělávací aktivity informován/a o Pasu mládeže a jeho výhodách?

Účastníci zde měli na výběr z odpovědí – „Ano“, „Ne“, „Nepamatuji si“. Na tuto otázku odpovědělo 53 účastníků.

Graf č. 2: Odpověď na otázku: „Byl/a jste informován/a o Pasu mládeže?“

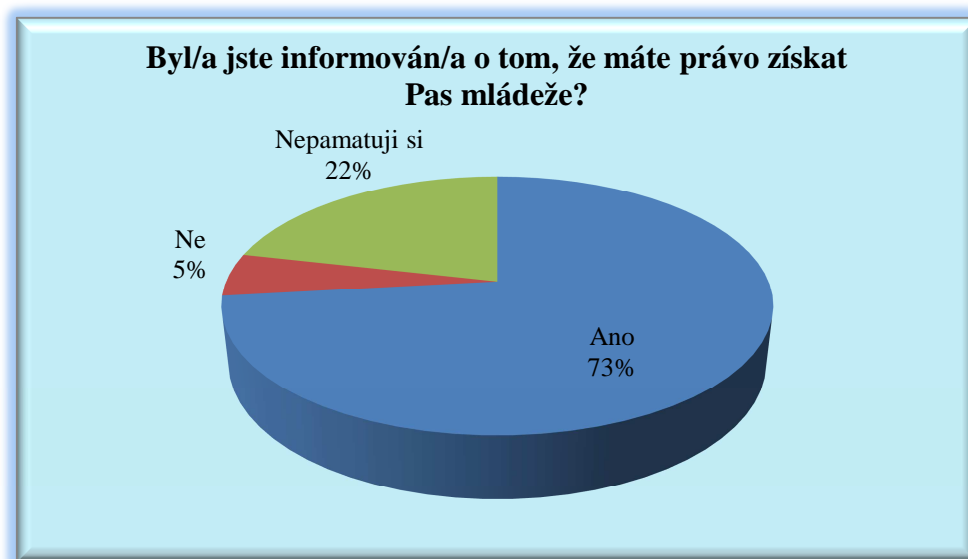

Z grafu vyplývá, že většina účastníků vzdělávací aktivity (81 %) byla informována o Pasu Mládeže a jeho výhodách. O této skutečnosti informuje účastníky školící aktivity gestor školení – tím je většinou zaměstnanec České národní agentury nebo samotní školitelé vzdělávací aktivity. V této otázce se vyskytuje i zastoupení odpovědi „Nepamatuji se“, což je přirozené vzhledem k časovému odstupu mezi účastí na aktivitě a vyplněním dotazníku.

Otázka č. 9: Byl/a jste informován/a o tom, že máte právo získat Pas mládeže?

Účastníci zde měli na výběr z odpovědí – „Ano“, „Ne“, „Nepamatuji si“. Na tuto otázku odpovědělo 56 účastníků.

Graf č. 3: Odpověď na otázku: „Byl/a jste informován/a o tom, že máte právo získat Pas Mládeže?“

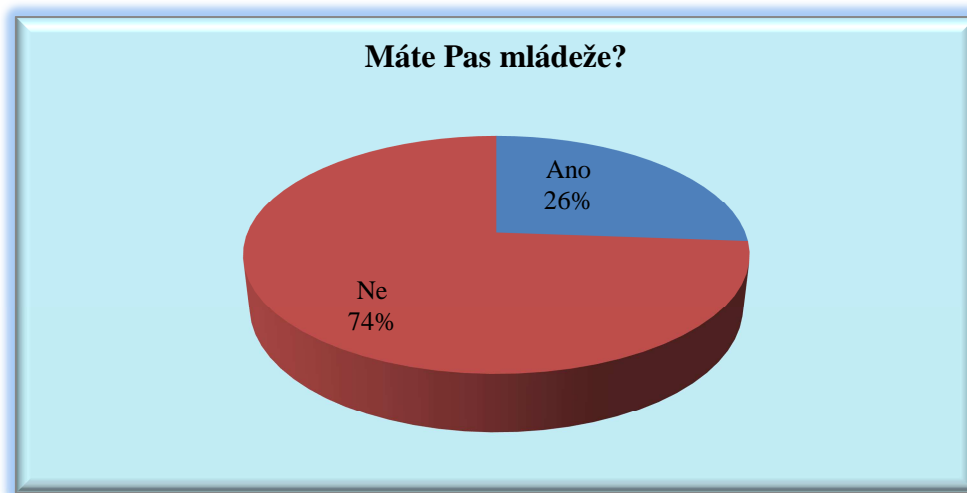

Graf ukazuje, že 73 % účastníků bylo informováno o tom, že mají právo získat po absolvování školící aktivity Pas mládeže. V této otázce se vyskytuje i zastoupení odpovědi „Nepamatuji se“, což je přirozené vzhledem k časovému odstupu mezi účastí na aktivitě a vyplněním dotazníku.

Otázka č. 10: Máte Pas mládeže?

Účastníci zde měli na výběr z odpovědí – „Ano“, „Ne“, „Nepamatuji si“. Na tuto otázku odpovědělo 65 účastníků.

Graf č. 4: Odpověď na otázku: „Máte Pas mládeže?“

Graf ukazuje, že pouze 26 % účastníků školících aktivit Mládež v akci vlastní Pas mládeže. To je poměrně nízké zastoupení vzhledem ke skutečnosti, že téměř 73 % účastníků bylo informováno, že mají právo ho získat.

2.2.1 Interpretace výsledků

Z výše uvedených analýz jednoznačně vyplývá, že celkový pozitivní dopad školících aktivit programu *Mládež v akci* na účastníky je evidentní. Pro většinu účastníků byla participace na vzdělávací aktivitě obohacující zkušeností, a proto by doporučili účast na podobné aktivitě ostatním lidem. Většina účastníků se také cítila být do školící aktivity dobře zapojena a měla možnost se na ní aktivně podílet. To rozhodně svědčí o kvalitní metodologické práci školitelů, kteří uplatňují zásady neformálního vzdělávání nejen v teorii a obsahu školení, ale také při jejich realizaci.

Z analýzy otázek týkajících se konkrétních dopadů účasti na školících aktivitách programu *Mládež v akci* na rozvoj kompetencí účastníků vyplývá, že k nejvýraznějšímu rozvoji dochází v oblasti kooperace, efektivní komunikace, kreativity, tolerance, řešení problémů a plánování cílů. Ještě výraznější pozitivní dopady vnímají účastníci školících aktivit ve své praxi v oblasti práce s mládeží a v uplatňování a pochopení přístupů neformálního vzdělávání.

K další diskuzi jsou výstupy z otázek týkajících se Pasu *Mládeže*. Většina respondentů byla o tomto certifikátu sice informována, nicméně pouze malé procento účastníků jej po absolvování školící aktivity skutečně obdrželo. Tato skutečnost je částečně ovlivněna povahou analyzovaných školení. Většina z nich byla pouze jednodenní aktivitou, u které nemá vystavování Pasu mládeže význam.

2.2.1.1 Výzkumné otázky

Otázka č. 1: Podporují školící aktivity programu Mládež v akci rozvoj účastníků v oblasti neformálního vzdělávání?

Bylo zjištěno, že po účasti na vzdělávací aktivitě programu *Mládež v akci* účastníci lépe rozumějí problematice neformálního vzdělávání. Naučili se také uplatňovat zásady neformálního vzdělávání v praxi. Tato skutečnost se promítla hlavně do jejich práce v oblasti mládeže. Tematicky se školící aktivity programu *Mládež v akci* velmi často zaměřují na oblast neformálního vzdělávání.

Hypotéza č. 1, ve které se uvádělo, že školící aktivity programu *Mládež v akci* rozšiřují znalosti o neformálním vzdělávání, byla tedy potvrzena.

Otázka č. 2: Vedou školící aktivity programu Mládež v akci k osobnímu rozvoji jednotlivých účastníků?

Z výzkumu vyplývá, že školící aktivity programu *Mládež v akci* jsou pro účastníky celkově obohacující zkušenosti. Nejen že samozřejmě získávají nové poznatky o určitých tématech, ale účast ovlivňuje i jejich postoje a hodnoty. Spoluprací v různorodých týmech se učí např. být tolerantnější, vyjadřovat přesvědčivě své názory nebo společně rozvíjet dobré nápady a převádět je do praxe. To jsou hodnoty, které jsou důležité pro běžný život. Účast na školících aktivitách programu *Mládež v akci* ovlivňuje také další kroky účastníků, v oblasti dalšího vzdělávání a jejich profesní praxe.

Hypotéza č. 2, která uváděla, že školící aktivity programu *Mládež v akci* přispívají k osobnímu rozvoji účastníků, byla tedy potvrzena.

Otázka č. 3: Má účast na školící aktivitě programu Mládež v akci vliv na praxi účastníků v oblasti práce s mládeží?

Školící aktivity programu *Mládež v akci* jsou především zaměřeny na promítnutí do praxe. Z výzkumu je zřejmé, že účast na těchto školících aktivitách se pozitivně promítla do praxe účastníků v oblasti práce s mládeží. Účastníci si odnesli nové poznatky, které využijí ve své práci s mladými lidmi. S tím souvisí i jejich nová schopnost lépe vytvářet a realizovat mezinárodní projekty pro mladé lidi a navazování kontaktů s jinými pracovníky s mládeží, se kterými si mohou předávat zkušenosti. Zároveň si účastníci školící aktivity vyzkoušeli nové metody, které budou využívat v jejich práci s mladými lidmi.

Hypotéza č. 3, která uváděla, že účast na školící aktivitě programu Mládež v akci se reflektuje do praxe účastníků v oblasti práce s mládeží, se potvrdila.

Otázka č. 4: Jsou účastníci školících aktivit programu Mládež v akci dostatečně informováni o využitelnosti Youthpassu (Pasu mládeže)?

Výzkum jednoznačně prokázal, že účastníci školících aktivit programu Mládež v akci jsou informováni o existenci a výhodách Pasu mládeže. Bohužel jen malé procento účastníků Pas mládeže skutečně vlastní. To je pravděpodobně způsobeno tím, že účastníci zatím nevidí skutečnou hodnotu tohoto certifikátu. Důvodem může být nižší aktivita v uznávání nabytých kompetencí v neformálním vzdělávání.

Hypotéza č. 4, která uváděla, že účastníci školících aktivit programu Mládež v akci mají povědomí o certifikátu Youthpass (Pas mládeže), se potvrdila. Je však nutno zapracovat na motivaci účastníků k vystavení tohoto certifikátu.

ZÁVĚR

Neformální vzdělávání se postupně dostává více do povědomí jak laické veřejnosti, tak tvůrců vzdělávacích strategií. Důvodem může být „pokulhávání“ formálního vzdělávání za rychlým rozvojem společnosti. Při mém studiu některých strategických dokumentů k této problematice, bylo toto stanovisko autoritami nesčetněkrát zmíněno. Neformální vzdělávání nabízí prostřednictvím programu Mládež v akci jedinečné možnosti vzdělávání. Dává jedinci příležitost k osobnímu rozvoji, ale přináší i přidanou hodnotu pro společnost, například prostřednictvím aktivního občanství a participace.

Na závěr bakalářské práce lze konstatovat, že cíle, které byly v úvodu práce anoncovány, se podařilo splnit. Pojem neformální vzdělávání byl zasazen do konceptu celoživotního učení a byly objasněny principy neformálního vzdělávání, stejně tak i jeho hlavní metody. Práce také promítla problematiku uznávání neformálního vzdělávání a zilustrovala pojem klíčové kompetence v neformálním vzdělávání. Samotný vzdělávací program Evropské unie Mládež v akci byl představen v plném rozsahu. Práce popsala strukturu programu, jeho hlavní cíle a priority a dále se věnovala roli programu Mládež v akci v České republice. Nastíněna byla také budoucnost programu v dalších letech. Praktická část práce si kladla za cíl zmapovat dopady školících aktivit programu Mládež v akci na jejich účastníky. Tento cíl byl, za pomoci analýzy dotazníkového šetření mezi účastníky těchto školících aktivit, splněn.

Role programu Mládež v akci v České republice je nezastupitelná. Díky svému konceptu, je jediným evropským programem, který nabízí rozvoj neformálního vzdělávání mladých lidí v České republice. Je otevřený a přístupný všem mladým lidem a přizpůsobuje se národním podmínkám. Díky své struktuře je velmi mnohostranný. Je zaměřen na širokospektrou mobilitu mládeže a na formování osobnosti prostřednictvím různorodých vzdělávacích aktivit.

Tato práce může být podkladem a podnětem k práci České národní agentury Mládež. Evaluace výstupů ze školících aktivit bude ku prospěchu k dalšímu plánování a směřování aktivit. Stejně tak může být podnětem k řešení problematiky Pasu mládeže a jeho využívání.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Česká literatura

1. ČUJOVÁ, M. *Do Evropy hrou II*. Praha: ČNA Mládež, 2012. ISBN 978-80-87449-38-7.
2. EVROPSKÁ KOMISE. *Průvodce programem Mládež v akci*. Brusel: Evropská komise, 2012.
3. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Strategie celoživotního učení*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2007. ISBN 978-80-254-2218-2.
4. PALÁN, Z. *Lidské zdroje: Výkladový slovník: výchova, vzdělávání, péče, řízení*. Praha: Academia, 2002. ISBN 80-200-0950-7.
5. PRŮCHA, J., E. WALTEROVÁ a J. MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 4. akt. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-772-8.
6. VETEŠKA, J., M. TURECKIOVÁ. *Kompetence ve vzdělávání*. Praha: Grada publishing, 2008. ISBN 978-80-247-1770-8.

Zahraniční literatura

1. CEDEFOP. *European guidelines for validating non-formal and informal learning*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2009. ISBN 978-92-896-0602-8.
2. CEDEFOP. *Terminology of European education and training policy*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2008. ISBN 92-896-0472-7.

3. ROGERS, A. *Non-Formal Education – flexible Schooling or Participatory Education?*. Hong Kong: Comparative Education Research Centre, 2004. ISBN 962-8093-30-4

Internetové zdroje

1. AEGEE-EUROPE: *Differences between formal, non-formal and informal education*. [online]. © 2007 [cit. 2012-12-19]. Dostupné z: http://www.aegee.org/wp-content/uploads/publications/NFE_book.pdf

2. EUROPEAN COMMISSION. *Learning and training: Towards the learning society*. [online]. © 1996 [cit. 2012-12-10]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/languages/documents/doc409_en.pdf

3. CHRISHOLM, L.: *Bridges for recognition – terminology sheet*. [online]. © 2005 [cit. 2013-01-05]. Dostupné z: http://youth-partnership-eu.coe.int/youth-partnership/documents/EKCYP/Youth_Policy/docs/Youth_Work/Policy/Bridges_for_recognition_n.pdf

4. MLÁDEŽ V AKCI. *Statistika programu Mládež v akci 2011*. [online]. © 2012 [cit. 2013-02-12]. Dostupné z: http://www.mladezvakci.cz/fileadmin/user_upload/dokumenty/ke_stazeni/obecne/Statistika_MVA_2011.pdf

5. *Neformální vzdělávání* [online]. © 2012 [cit. 2013-02-12]. Dostupné z: <http://www.neformalnivzdelavani.cz/>

6. OECD. *Recognition of Non-formal and Informal Learning*. [online]. © 2010 [cit. 2012-12-17]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/edu/highereducationandadultlearning/recognitionofnon-formalandinformallearning-home.htm>

7. SALTO-YOUTH. *Youthpass guide*. [online]. © 2009 [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <https://www.youthpass.eu/downloads/13-62-64/Youthpass%20Guide%2018-10-2011.pdf>

Ostatní zdroje

1. Doporučení Evropského parlamentu a rady ze dne 18. prosince 2006, o klíčových schopnostech pro celoživotní učení. In: *Úřední věstník Evropské unie*, 2006. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:394:0010:0018:cs:PDF>

2. Zákon č. 179/2006 ze dne 30. března 2006, o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, s. 1. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakon-c-179-2006-sb>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Dotazník.....	I.
Příloha B – Youthpass.....	II.

PŘÍLOHY

Příloha A - Dotazník

Hodnotící dotazník TCP po 3-6 měsících

1. Nyní po skončení vzdělávací aktivity mohu říci, že:					
Answer Options	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Vůbec ne	Response Count
účast v podobné aktivitě bych doporučil/a jiným lidem.	0	0	0	0	0
na realizaci aktivity jsem se mohl/a podílet svými názory a nápady.	0	0	0	0	0
jsem se cítil/a do aktivity dobře začleněn/a.	0	0	0	0	0
mám v plánu zúčastnit se podobné aktivity v příštích letech.	0	0	0	0	0
celkově pro mě byla účast ve školicí aktivitě obohacující zkušeností.	0	0	0	0	0
tento projekt celkově naplnil má očekávání.	0	0	0	0	0
<i>answered question</i>					0
<i>skipped question</i>					0

2. O kterých tématech jste se během této vzdělávací aktivity dozvěděl/a něco nového?		
Answer Options	Response Percent	Response Count
O programu Mládež v akci	0,0%	0
O neformálním vzdělávání	0,0%	0
O projektovém managementu	0,0%	0
O interkulturním učení	0,0%	0
O Evropě	0,0%	0
O začleňování znevýhodněných nebo sociálně vyloučených lidí do společnosti	0,0%	0
O umění a kultuře	0,0%	0
O Romech	0,0%	0
O zdraví a zdravém životním stylu	0,0%	0
O rovnosti mužů a žen	0,0%	0
O rozvoji města nebo venkova (např. o rozvoji sociální oblasti, kultury, školství, životního prostředí, infrastruktury apod.)	0,0%	0
O porozumění mezi náboženstvími	0,0%	0
O sportu či outdoorových aktivitách	0,0%	0
O diskriminaci	0,0%	0

O mládeži a politice v oblasti mládeže	0,0%	0
O lidech s postižením	0,0%	0
O médiích a mediální komunikaci	0,0%	0
O menšinách	0,0%	0
O životním prostředí	0,0%	0
O jiných tématech	0,0%	0
Upřímně řečeno, během této vzdělávací aktivity jsem se nic nového nedozvěděl/a.	0,0%	0
Pokud jste výše zvolili možnost "O jiných tématech", prosím upřesněte:		0
answered question		0
skipped question		0

3. Díky účasti v této vzdělávací aktivitě jsem se naučil/a lépe...					
Answer Options	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Vůbec ne	Response Count
... přesvědčivě vyjádřit svůj názor v diskusích.	0	0	0	0	0
... spolupracovat v týmu.	0	0	0	0	0
... samostatně vytvářet obsah do médií (tištěných, audiovizuálních, elektronických).	0	0	0	0	0
... rozvíjet dobré nápady a uvádět je do praxe.	0	0	0	0	0
... vyjednávat o společném řešení v situaci, kdy existují různé názory na věc.	0	0	0	0	0
... dosahovat věcí, které jsou ve veřejném zájmu.	0	0	0	0	0
... logicky myslet a vyvozovat závěry.	0	0	0	0	0
... používat nová média (počítač, internet) např. k hledání informací nebo ke komunikaci.	0	0	0	0	0
... rozpoznávat příležitosti pro svoji osobní nebo profesní budoucnost.	0	0	0	0	0
... se učit a mít z učení větší radost.	0	0	0	0	0
... rozumět obtížným textům a výrazům.	0	0	0	0	0
... kriticky analyzovat média (tištěná, audiovizuální, elektronická).	0	0	0	0	0
... vážně diskutovat o politických otázkách.	0	0	0	0	0
... vnímat hodnotu různých způsobů uměleckého a kulturního vyjádření.	0	0	0	0	0
... se vyjadřovat srozumitelně v jiném jazyce.	0	0	0	0	0
... zodpovědně používat počítač, internet a mobilní telefon.	0	0	0	0	0
... si plánovat učení a učit se samostatně.	0	0	0	0	0
... se vyjadřovat kreativně nebo umělecky.	0	0	0	0	0
... vycházet s lidmi, kteří mají jiné kulturní zázemí.	0	0	0	0	0
answered question					0
skipped question					0

4. Jak Vás vzdělávací aktivita ovlivnila?				
Answer Options	Více než předtím	Stejně jako předtím	Méně než předtím	Response Count
Zapojuji se do společenského a/nebo politického života...	0	0	0	0
Zajímám se o evropské záležitosti...	0	0	0	0
Snažím se bojovat proti diskriminaci, netoleranci, xenofobii nebo rasismu...	0	0	0	0
Podporuji znevýhodněné lidi...	0	0	0	0
Zapojuji se do mezinárodních vzdělávacích projektů mimo program Mládež v akci...	0	0	0	0
Zapojuji se do projektů programu Mládež v akci...	0	0	0	0
<i>answered question</i>				0
<i>skipped question</i>				0

5. Ovlivnila Vás vzdělávací aktivita i jinak?					
Answer Options	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Vůbec ne	Response Count
Získal/a jsem povědomí o společných evropských hodnotách (např. o lidských právech, demokracii, míru, toleranci, rovnosti mužů a žen atd.).	0	0	0	0	0
Vzdělávací aktivita zvýšila mé povědomí o tom, že někteří lidé jsou v naší společnosti znevýhodněni.	0	0	0	0	0
Díky vzdělávací aktivitě jsem vnímavější k multikulturnímu rozměru Evropy.	0	0	0	0	0
Jsem nyní lépe připraven/a aktivně se zapojovat do společenských nebo politických záležitostí.	0	0	0	0	0
Cítím se být více Evropanem/Evropankou než předtím.	0	0	0	0	0
Účast ve vzdělávací aktivitě přispěla k mému osobnostnímu rozvoji.	0	0	0	0	0
Naučil/a jsem se lépe plánovat a organizovat projekty.	0	0	0	0	0
<i>answered question</i>					0
<i>skipped question</i>					0

6. Měla na Vás účast ve vzdělávací aktivitě i další dopady?		
Answer Options	Response Percent	Response Count
Mám nyní jasnější představu o své další	0,0%	0

vzdělávací dráze.		
Mám nyní jasnější představu o tom, čeho chci dosáhnout na své profesní dráze.	0,0%	0
Mám v plánu věnovat se dalšímu vzdělávání nebo odbornému výcviku.	0,0%	0
Skutečně si nyní plánuji vylepšit znalosti cizích jazyků.	0,0%	0
Skutečně nyní plánuji jet do zahraničí studovat, pracovat, jet na stáž nebo tam žít.	0,0%	0
Věřím, že mám nyní větší šanci získat dobré zaměstnání.	0,0%	0
	answered question	0
	skipped question	0

7. Jaké dopady měla účast v této vzdělávací aktivitě na Vaši práci v oblasti mládeže?					
Answer Options	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Vůbec ne	Response Count
Lépe nyní rozumím problematice neformálního vzdělávání a učení.	0	0	0	0	0
Lépe jsem se naučil/a, jak uplatňovat zásady neformálního učení v práci s mládeží.	0	0	0	0	0
Lépe jsem se naučil/a, jak vytvářet a realizovat mezinárodní projekt pro mladé lidi.	0	0	0	0	0
Začala jsem navazovat kontakty s pracovníky s mládeží z jiných zemí, s nimiž plánuji zorganizovat projekt.	0	0	0	0	0
Naučil/a jsem se něco, co mohu využít ve své práci s mladými lidmi.	0	0	0	0	0
Zapojil/a jsem se do partnerství nebo sítí organizací poskytujících příležitosti k budoucí spolupráci v oblasti práce s mládeží.	0	0	0	0	0
Pokud to bude vhodné, budu nyní ve své práci s mladými lidmi více zohledňovat mezinárodní rozměr.	0	0	0	0	0
Dokážu nyní lépe získávat finanční podporu pro aktivity s účastí mladých lidí.	0	0	0	0	0
Dokážu nyní lépe zajistit kvalitu mnou pořádaných projektů pro mladé lidi.	0	0	0	0	0
Seznámil/a jsme se s metodami, které hodlám využívat ve své práci s mladými lidmi.	0	0	0	0	0
Vím toho nyní více o obsahu politiky v oblasti mládeže.	0	0	0	0	0
Lépe nyní rozumím tomu, jak se vytváří politika v oblasti mládeže.	0	0	0	0	0
Ve své práci v oblasti mládeže jsem již využil/a znalosti a dovednosti získané během této vzdělávací aktivity.	0	0	0	0	0
Spíše mi připadá, že vzdělávací aktivita neměla žádný zvláštní dopad na moji práci v oblasti mládeže.	0	0	0	0	0

<i>answered question</i>	0
<i>skipped question</i>	0

8. V roce 2007 byl v rámci programu MLÁDEŽ V AKCI zaveden certifikát „Pas mládeže“. Pas mládeže popisuje a dokládá, co se účastníci v projektu naučili a jaké získali zkušenosti. Byl/a jste během vzdělávací aktivity informován/a o Pasu mládeže a jeho výhodách?

Answer Options	Response Percent	Response Count
Ano	0,0%	0
Ne	0,0%	0
Nepamatuji si	0,0%	0
<i>answered question</i>		0
<i>skipped question</i>		0

9. Byl/a jste informován/a o tom, že máte právo získat Pas mládeže?

Answer Options	Response Percent	Response Count
Ano	0,0%	0
Ne	0,0%	0
Nepamatuji si	0,0%	0
<i>answered question</i>		0
<i>skipped question</i>		0

10. Máte Pas mládeže?

Answer Options	Response Percent	Response Count
Ano	0,0%	0
Ne	0,0%	0
Nepamatuji si	0,0%	0
<i>answered question</i>		0
<i>skipped question</i>		0

Příloha B - Youthpass

European Commission

Education and Culture DG
'Youth in Action' Programme

Youthpass

for **Training Courses**

/Name/

born on /date/ in Prostejov, Czech Republic

participated in an activity funded by the EU Youth in Action programme

Youthpass - Recognition of non-formal learning in Youth in Action.

The activity took place from 16/07/2007
to 21/07/2007 in Plymouth, United Kingdom.

Training Courses

Within the European Youth in Action programme, a training course is a project where interested people, such as youth workers and youth leaders, come together for several days to work on specific issues at European level. The organisers provide a programme of activities with specific aims and learning objectives facilitated by experienced trainers. People from different countries and backgrounds learn develop personal, professional, and intercultural competences.

Training Courses foster knowledge and co-operation in European youth work. They promote the initiative and creativity of participants and have a direct impact on their future youth work practice, such as organising quality projects and intercultural learning experiences.

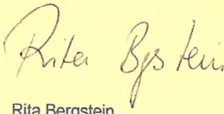
Offering the added value of a European dimension, training courses are quality-checked regarding content criteria and implementation.

SALTO-YOUTH
TRAINING AND COOPERATION
RESOURCE CENTRE

Education and Culture

Rita Bergstein
Representative of the organisation

The ID of this Certificate is DND4-XGPU-QMZH-NTB7.
If you want to verify the ID, please go to the website of Youthpass:
<http://www.youthpass.eu/qualitycontrol/>.

Youthpass is a Europe-wide validation system for non-formal learning within the European 'Youth in Action' Programme. For further information, please have a look at <http://www.youthpass.eu>.

1

Youthpass

The training course Youthpass - Recognition of non-formal learning in Youth in Action was organised by SALTO Training and Co-operation Resource Centre in co-operation with the National Agency of the Youth in Action Programme - British Council Connect Youth.

The aim and the specific objectives of the training course Youthpass - Recognition of non-formal learning in Youth in Action were:

- To prepare people and organisations for the implementation of Youthpass,
- To explore the concepts and practice of recognition and validation of non-formal learning in Youth in Action,
- To compare viewpoints and opinions and to use the multiplying resources of the Training Course for further implementation,
- To use the Training Course as a concrete example for implementing Youthpass in Action 4.3

22 participants from Armenia, Belarus, Czech Republic, Estonia, Germany, Hungary, Italy, Latvia, Lithuania, Macedonia, Malta, Netherlands, Poland, Slovenia and United Kingdom took part in the training course. The working language of the training course was English.

Trainer/s:

Simona Molari (IT), Nerijus Kriauciunas (LT), Rita Bergstein (DE)

Main activities undertaken in the training course were:

The course was structured in practical learning workshops, exploring the principles of non-formal learning, expert inputs on recognition of non-formal learning in Europe and the UK, experimenting with setting learning objectives and the use of Key Competences in self-assessment, planning Youthpass implementation in activities: Youth Exchanges, European Voluntary Service and Training courses.

SALTO-YOUTH
TRAINING AND COOPERATION
RESOURCE CENTRE

Plymouth, 20/07/2007

Rita Bergstein
Person in charge of the project

Youthpass

/Name/ took part in Youthpass - Recognition of non-formal learning in Youth in Action - a training course dealing with issues linked to the European Youth in Action programme. The following description is a reflection of /Name/ related to the Key Competences recommended by the European Commission.

Communication in foreign language

I had the chance to lead conversations in English with a lot of people from different parts of Europe, including native speakers, in various situations. During the course I worked with written materials as well as official documents. I enlarged my vocabulary and ability of expressing myself as well as sense, patience and respect towards the various levels of English of the others. I got new motivation to continue in learning of foreign languages.

Digital competence

I learned how to work with the Youthpass website and found out about new information resources.

Learning to learn

I made progress in management of time and setting and reaching goals and objectives. I improved my theoretical knowledge concerning the topic of the course. I feel more comfortable now when it comes to group work. I learned a lot about the self assessment. I am encouraged and motivated to go on with the topic.

Social and civic competence

I gained new intercultural experience, I am more aware now of how different backgrounds can influent attitudes and opinions of people. I discovered many similarities as well as differences resulting from those various backgrounds and I am now able to deal with it, for example when working in international team.

Sense of initiative and entrepreneurship

I know more about how to link theory with practice concerning the topic and am motivated to make further steps. I feel more confident in project management now. I developed my creativity, self-confidence and independence.

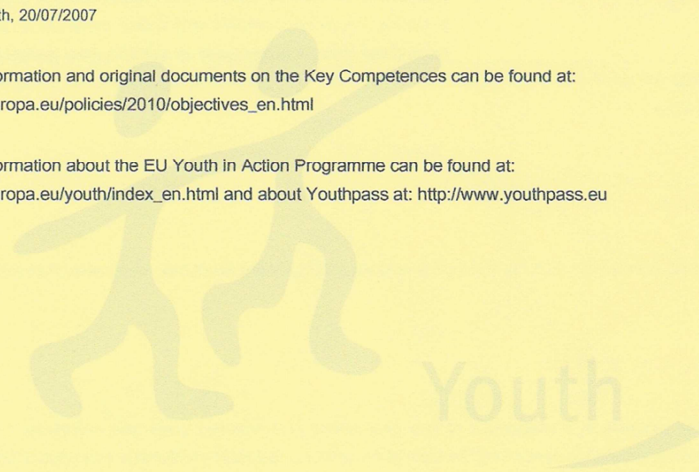
Cultural awareness and expression

I found out new facts about history and its influence on current situation. I am now more aware of the cultural diversity in Europe and the necessity to preserve it. I explored new places and got to know more about the English culture.

Plymouth, 20/07/2007

Further information and original documents on the Key Competences can be found at:
http://ec.europa.eu/policies/2010/objectives_en.html

Further information about the EU Youth in Action Programme can be found at:
http://ec.europa.eu/youth/index_en.html and about Youthpass at: <http://www.youthpass.eu>

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Vanda Nováková

Obor: Vzdělávání dospělých

Forma studia: kombinované studium

Název práce: Program Mládež v akci a jeho role v neformálním vzdělávání v ČR

Rok: 2013

Počet stran textu (bez příloh): 41

Celkový počet stran příloh: 9

Počet titulů českých použitých zdrojů: 6

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 3

Počet internetových zdrojů: 7

Počet ostatních zdrojů: 2

Vedoucí práce: PhDr. Jiří Vronský